

Büyük Başbuğumuz'un Bursayı ziyaretlerine aid muhtelif intibalar

Büyük Başbuğumuz, Ege vapur ile bu akşam şehrimizi şereflelendirecekler.

Akdenizin Emniyeti Meselesi

Fransa ve İtalya İngilterenin teklifine sür'atle cevap hazırlıyorlar

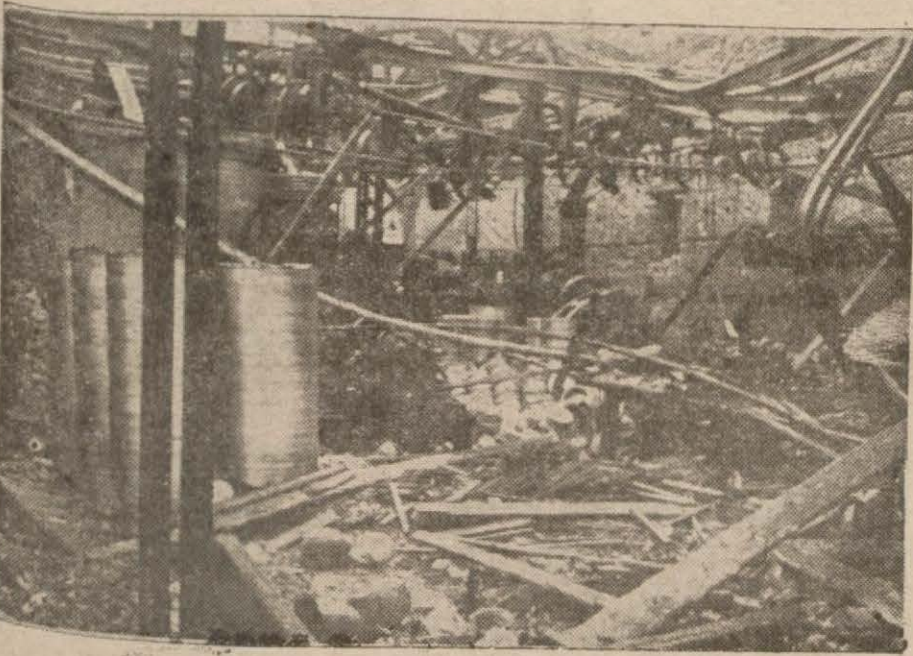
Tayyare ile yaraılan İspanyollar taşınıırken

Londra 3, (Son graf)— Akdenizde yeniden asayiş ve emniyetin temini için ciddi tedbirler alınması etrafındaki müzakerelere hararetle devam edilmektedir. Bu hususta İngiltere tarafın - dan yapılan mü - him teklifler Ni - yon konferansın - da fiilen kontrol vazifesini almış o - lan büyük devlet - ler tarafından tek - kike başlanmıştır. Bu tetkik üç gün zarfında ikmâl e - dilip İngiltere ha - ricyesine bu dev - letler kat'ı ma - (Devamı 2 de)

Çifte saraylar ma - hallesi büyük bir tehlike geçirdi

Susuzluk yüzünden sıkıntı çekildi itfaiye mahrumiyet içinde fedakârlık yaptı

70 bin liraya sigortalı bir bakır fabrikası yandı

Yanan fabrikanın bu sabahki hali (Yazısı 2 inci sayfamızda)

Bursadaki Tezahürat

İhtiyacımız olan Meri - nosun hepsini kendi - miz istihlal ettiğimiz zaman iki milyon Lira kâr edeceğiz

Büyük Önder bugün saat 15 den sonra Mu - danyadan şehrimize hareket buyuruyorlar

Başvekilin nutku :

Fabrikanın açılış töreninde irtica - len bir nutuk söyleyen kıymetli Baş - vekilimiz Celâl Bayar bilhassa de - miştir ki:

Şefimiz Büyük Atatürk'ün emir ve müsaadeleriyle size hitap ediyorum. Merinos fabrikası hükümetimizin bi - rinci beş senelik endüstri plânında önemle yer almış müesseselerden bi - ridir.

Bursalılar! Merinos fabrikası hükümete 3,5 milyon liraya mal olmuştur. Fabrika - nın iptidai madde olarak kullandığı - yünün miktarı 2,750,000 kilodur. Tif - tik te 1,500,000 kiloluk bir yer al - mıştır Fabrika bir ekip ile çalıştığı za - man 550, üç ekip ile çalıştığı zaman 1,600 vatandaşa ekmek verecektir.

Şimdiye kadar memleketin tekstil hayatında bizi memnun etmiyecek kumaşlar yapılmıştır. Bunun sebebi ipliklerin hariciden gelmesi olmuştur. Bu fabrika bu noksanı ikmal edece -

İstanbulda :

Büyük Şefimiz bugün Bursadan ay - rılacaklardır. Kendleri refakatların - de Başvekil, diğer Vekiller ve me - buslar olduğu halde saat 14 de Çe - lik Palastan otomobillerle hareket buyuracaklar, doğru Mudanyaya ge - leceklerdir. Oradan Deniz Yolları i - daresinin Ege vapur ile saat 18 e doğ - ru limanımıza teşrif edileceklerdir. Ulu Önder Ege'den Acar motörüne geçecekler, doğrudan Dolmabahçe sa - rayına giderek istirahat buyuracak - lardır.

Ege vapuru hazırlanmış, ve bu sa - bah saat 11 de limanımızdan Mu - danyaya müteveccihen hareket et - miştir.

Merinos yününe sureti mahsusada işaret ediyorum:

Bu fabrikayı kurmak için plânlar ü - zerinde çalıştığımız zaman iptidai (Devamı 2 inci sayfamızda)

Atatürk fabrikanın defterine ihtisaslarını kaydederlerken

— Bak Bayar şu güzel memleket, bu temiz yürekli halk müstevli - rin ayakları altına bîrakılabilir mi ?

Teşrifinizi haber alan Bursalılar seiler gibi ayaklarının altına akmak için sokaklara taşı

Bursada :

Bursa, Büyük Şef Atatürk'ü bağrı - na basmaktan mütevellit sonsuz bir heyecan ve sevinç içinde ikinci me - ut gününü de dün geçirmiştir.

Bütün Bursa ve civarı halkı gece ve gündüz ayakta olup hepsinin kal - bi müşterek olarak bir tek insanı görmek ve alkışlamak için çırpma - tıdır. Fabrikanın açılış merasimini duyan 10 binlerce halk işlerini güç - lerini terketmiş sokakları doldur - muştur.

Dünkü sayımızda da haber ver - diğimiz gibi, dün Ulu Önderimiz saat 15,30 a kadar Çelik Palasta istira - hat etmişler, Vekiller ve refakata - rinde bulunan diğer zevatla hasbi - hallerde bulunmuşlar, Başvekilimiz Bursadaki tetkiklerine dair izahat al - mışlar ve nihayet 15,50 de otelden ayrılmışlardır.

Otomobillerine Başvekil de alan Başbuğumuz doğrudan Merinos fabri - kasını teşrif buyurmuşlar ve diğer zevat ta kendilerini takip etmişlerdir. Fabrikanın kapısında karşılanan A - tatürk'e Sümer Bank Umum Müdürü tarafından tepsi içinde altın bir ma - kas verilmiştir. Evvelâ Bursa Beledi - ye Reisi Neşet, sonra Başvekilimiz birer nutuk söylemişlerdir. Müt - kiben Başvekil fabrikayı yapanlara (Devamı 2 inci sayfamızda)

Kıymetli bir hediye:

Başbuğumuz dün gece Belediye salonunda verilen suvareyi saat 22,30 da şereflelendirmişlerdir. Bu, büyük tezahürata vesile olmuş salon, bina - nın methali ve sokaklar alkış tufanı ile inlemişler. Bu sırada Bursa Belediye reisi Neşet Kiper söz almış ve demiş - tir ki:

«— Şimdi Ulu misafiriniz, sevgili Atatürkümüzün Bursamızı ve Bursa - lılarını çok sevindirecek yüksek teve - cüh ve iltifatlarına canlı hediyesi ola - rak kıymetli bir lütfu ile bildiren hepimizi minnettar bırakan bir buy - ruklarını okuyacağım. Bu hususta duyduğum sevinçli heyecanı haklı ile ifadeye muktedir olamayacağım için Bursalılar adına kendilerine arzı te - şekkür ve minnetleri eylerim.»

Bundan sonra Neşet Kiper şu mek - tubu okudu:

Bay Neşet Kiper Bursa Belediye Reisi

Bu defa Bursayı ziyaretim müase - betile Bursanın resmi ve hususi bü - tün teşekkülleri ve güzel şehrinizin bütün vatandaşları tarafından hak - kında izhar edilen sevgi ve saygıdan çok duygulandım. Modern bir zihni - yetle ve temiz bir konforla vücutta getirilen Çelikpalasta benî konuklu - yan Bursalılarının yüksek misafirper - Devamı 2 inci sayfamızda

Başvekil Bayar İrticalen nutkunu söylerken

Müstemleke Meselesi hakkında Bugünlerde bir Karar veriliyor

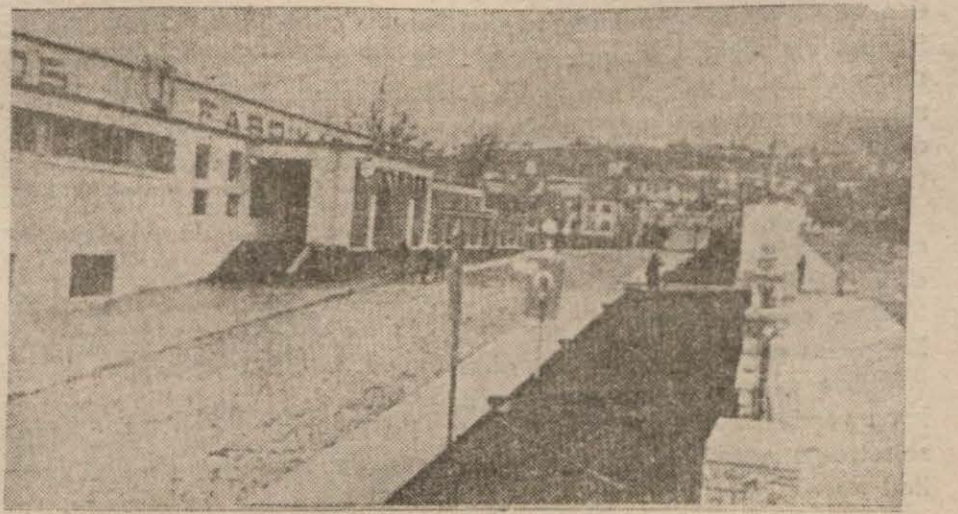
Almanlar sabırsız - lık göstermeye başladılar

Amerika ile İngilterenin ittifak eylemesi zaruretinden bahsediliyor

(Yazısı 2 inci sayfamızda)

Konseydeki Anlaşma Çine Yardıma mâni mi?

Hariciye nazırı Eden, mesai birliğine imkân olduğunu söylemekle iktifa etti

Merinos fabrikasının hariciden görünüşü

Sabah ve Akşam

Gazeteleri Başmuharrirleri neler diyorlar?

Cumhuriyet:

Yeni fabrikalarımız çalışmaya açılırken

Memleketimiz, endüstri hayatının inkişafı yolunda evvelki gün ve dün üstüste iki bayram daha yaptı: Beş senelik sanayileşme plânına dahil iki yeni fabrikamız, milli gücümüze sembol olan Atatürk'ün önünde açıldıklarını gördük.

Biz şimdilik dışarıya yalnız ham madde satan bir memleketiz. Bu ham maddelerin çeşitlerini çoğaltmak ve bazılarını işlenmiş olarak dünya piyasasına sevk etmek için bir an evel hazırlanmaya başlamalıyız.

★

Tan

Milî heyecanın ifadeleri

Beş yıllık plânımızın bir parçası daha canlanmış. Bursada ve Gemlikte iki yeni fabrikamız açılmıştır. Milli bir mahiyeti olan bu hâdiselerin kutlanmasında Atatürk bizzat hazır bulunmuştur. İstikbale doğru açılan iki yeni akpın kıymeti ve ehemmiyeti bu suretle gözler önünde bir kat daha açıklıkla belirmiştir.

Yalovadan başlayarak yollardaki köylü halk ve Gemlik ve Bursa halkı bu münasebetle heyecanlı tezahürler yapmışlar, Atatürk'e karşı olan candan sevgi ve bağlılıklarını en coşkulu bir şekilde ortaya koymuşlardır.

Akdenizin emniyeti meselesi

(1 inci sayfadaki devam)

hiyeti haiz olmak üzere nokta-i zarfını bildiri - leceklerdir.

Tereşşu eden malûmata göre İngilterenin tekli korsi anlık yapan denizaltılar derhal batırılması merkezindedir.

Hâdis nasıl oldu?

Barcelona 3, (A.A.) — Öğrenildiğine göre iki İngiliz torpido muhribi Endymion vapuruna Almaria'ya kadar refakat etmiş idi, fakat gemi kaptanı gece olmak dolayısıyla Carthagene limanına girmeye geciktirmişti. Torpil, geminin baş tarafına isabet etmiştir. Bunun üzerine bütün mürettebat derhal güverteye çıkmıştır. Kaptan ile karısı esasen güverte de bulunmaktadırlar. Kaptan denize bir sandal indirmeğe teşebbüs etmiş ise de gemi bir kaç dakika içinde batmıştır.

Kazadan canlarını kurtarmış olan dört kişi yani Stanley Tomas ile Vo - od, Geldean ve Garrido geminin ortadan kaybolmasından kırk beş dakika sonar sahil muhafızlarının vurduğuna kadar kendilerini su yüzünde tutmağa muvaffak olmuşlardır.

Barcelona : 3, (A.A.) — B. Chau - temps'ın açık İspanyol şehirlerinin bombardman edilmesine nihayet verilmesi için yapılmış olduğu teşebbüs hakkında sorulan bir suale cevap veren B. Negrin, bir itilâf husule geldiği takdirde bombardmanlara nihayet veremeye amade olduğunu beyan etmiş ve «esasen asilerin şehirlerini bombardman ettiklerini zaman bir çok cumhuriyetçilere de isabet vaki olmuştur» demiştir.

B. Negrin, «herşeyi bize kendi top - raklarımız olan araziye ve kendi vatandaşlarımız olan ahalisini korumamızı amirdir» demiştir.

İspanya ile İtalya arasında Roma : 3, (A.A.) — Frankist İspanyol sefiri, faşist milisinin on beşinci yıldönümü münasebetiyle B. Musolini'ye bir telgraf çekmiştir. Sefir, bu telgrafında «İspanya topraklarında asil bir fikir için nefislerini feda etmiş olan İtalyan lejyon - nerleri hakkındaki hayranlıkla memnuz takdirlerini» bildirmiştir.

Fransa yardım ediyormuş Roma : 3, (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Massagero gazetesinde intişar eden ve Viyana'dan gönderilmiş olan imzasız bir makale, Fransa hükümetinin cumhuriyetçi İspanyaya teknik müzaheretlerde bulunmakta olduğuna dair menşei Paris olan bir takım haberlerden bahsetmektedir.

Bu makale, Tribuna ve Lavoro Fa - cista gazeteleri tarafından ıktibas edilmiştir.

Diğer taraftan Tribuna gazetesi Endymion gemisinin batmasını «Ak - denizde ademi müdahale esasına karşı yapılacak vahim muhalefeleri setretmeğe matuf bir şaşırtma hare - keti olarak göstermektedir».

Mevkul Amerikan gemisi Vaşington : 3, (A.A.) — Hariciye

Kurun

Merinos fabrikası

Bursalılar iki bayramı birlikte yaptılar.

Birinci bayram Atatürk'ün şehri şereflendirmelerinin ikinci günü oldu. İkinci bayram yine büyük Şefin Başkanlığı altında olarak Merinos fabrikasının açılma töreni yapılmıştır.

Her sene hrice giden birçok milyonlar bu mühim fabrika sayesinde memlekette kalacaktır.

★

Son Posta

Madalyanın öbür tarafı

Son aylarda Berlin - Roma mihverinin Merkezi ve Şarki Avrupadaki nüfuzunun genişlemekte olduğunu gösteren bir çok hâdiselere tesadüf ettik. Bu hâdiselerin her biri ayrı ayrı mütalea edildiği zaman, Berlin - Roma mihverinin bütün Merkezi ve Şarki Avrupada nüfuzunu tamamen yaymış olduğu neticesine varmak kabildir.

Bu mihvere muhalif olan cebhe içinde Rusya gibi komünist bir devlet bulunması, Berlin - Roma Tokyo mihverinin Şarki ve Merkezi Avrupadaki nüfuzunu kuvvetlendiriyor ve öbür taraf için menfi bir tesir yapıyor.

İngilterenin kararı

B. Eden, Avam Kamaarsında, si - vil ahalinin bombardman edilmesi hakkında amele firkasına mensub mebuslardan Morgan Jones tarafın - dan verilmiş olan karar Surein, hükümet namına kabul etmiştir. Kamara tarafından kabul edilmiş olan karar sureti, müdafaasız halka karşı yapılmakta olan hav bomb - dımlarının mütemadiyen artmak - ta olan fcaatinin bu gibi usullerin memnuyetini derpış eden beynelmilel bir itilâfnamede beyan ve tesbit edilmesini natik bulunmaktadır.

B. Morgan, İsvanyada ve dünyanın diğer taraflarında sivil ahalie karşı yapılmakta olan bu müthiş hava seferlerinin önüne geçmek maksadile teşebbüsatta bulunmak hususunda Fransa hükümeti ile teşriki meşaide bulunmasını hükümetten rica etmiştir.

Müşterek teklif

Paris 3 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Fransa hükümeti, başla devletlere açık şehirlerin bombardman edilmesine nihayet vermesi için Salamanca hükümeti nezdinde müşterek bir teşebbüste bulunmalarını teklif edecektir. Barcelona hükümeti, daha evvelce bu babda müsaid temayüller izhar etmiştir.

Amerika ile İngilterenin İttifakı

Nev-York : 3, (A.A.) — Nev-York Herald tribuna, baş makalesinde şöyle yazıyor:

Dünyanın vaziyetinde herkes i - çin bedihi olan bir takım unsurlar mevcuttur. Bu unsurların en mü - himleri, İngiltere ile Amerikanın nokta-i nazarları arasındaki sıkı münaselet ve bu iki memleketin yer yüzündeki menfaatlerinin umumî surette yekdiğerinin aynı olmasındır. Bu iki büyük deniz devletinin ara - larında her türlü husumet ihtimali - ni müteakiben bertaraf etmeleri i - çin bir çok esbab mevcuttur. Diğer taraftan dünyanın şimdiki anarşi halinde İngiltere ile Amerika, içti - nabı nakabil surette, yekdiğerine yaklaşmak, mesai birliğinde bulun - mak ve icabında yekdiğerini tabii müttelik addetmek mecburiyetinde - dirler.

Bu temayül, en hararetili inifrad politikası taraftarının kabul etmesi lâzım gelen bir zaruretdir. Zira bizzat hâdiselerin zaruretleri zunu -

amir bulunmaktadır.

Birinci sayfadaki devam

verliklerinden çok mütehassis oldum. Bursada Türk milletinin siyasi ve me - deni yüksekliğini gösteren parlak de -

Başvekil Celâl Bayar

Kıymetli bir hediye:

Birinci sayfadaki devam

verliklerinden çok mütehassis oldum. Bursada Türk milletinin siyasi ve me - deni yüksekliğini gösteren parlak de -

Büyük Başbuğumuz bu akşam şehrimizi şereflendirecekler

Başvekilin nutku:

(1 inci sayfadaki devam)

maddenin yarısını dışardan getirme - yi düşünüyorduk. Fakat müstahsil bundan hayli ziyana uğrıyacaktı. Çünkü bizde merinos az yetişiyor - du. Zira istihsalımızın inkişafına yardım etmek için bu işe lâzım olan önemi verdik. Memleketimizde Merinos az yetişmesine rağmen yılma - dan çalışılmaktadır. Memleketi Bur - sadan Çanakkaleye kadar bir meri - nos mmtakası olarak kabul etmiş ve bu yolda çalışmamıza başlamış bu - lunuyoruz.

İhtiyacımız olan Merinosun hep - sini kendimiz istihsal ettiğimiz za - man iki milyon lira memleketimizde kalacaktır.

Birinci 5 senelik programımızdaki fabrikalarımızı yaptık.

Merinos fabrikası, milli hayatımı - za karışan fabrikaların en bahtiya - rıdır. Çünkü onun adını bizzat Şefimiz Atatürk koymuştur. Ve açılması törenine de bizzat şeref vermişlerdir. Bu itibarla bu fabrika ötekilerinden çok daha bahtiyardır.

YOLDA

Otomobilde Atatürk'ün yanında mevki almak şerefini elde etmiş bu - lunuyordum. Yolda bahsimiz milli mücadelenin ilk karanlık günlerine ait bulunuyordum. Bana dedi ki:

«Bak Bayar, şu güzel memleke - te. Bu temiz yürekli halk müstevlile - rin ayakları altına bırakılabilir mi i - di?»

İlk geldiğimiz gün şehre vardım. Sizin çok candan ve çok samimî te - zahüratınıza şahit oldum. Sizi sade - ce uzaktan gözyaşlarımla selâmladım. Ve şu neticeye vardım: Dedim ki, kalpler birleşmiştir. Millet Şefini seviyor ve Şef milletini seviyor: Ben bu sevgililer için ezeli saadet dile - rim».

Bursada :

(Birinc sayfadaki devam)

teşekkürlerini bildirdikten sonra Cumhurreisimiz fabrikayı baştan baş - ça gezmişlerdir. Büyük Şef her dairede hattâ her tezgâh başında ka - larak Direktör Ömer Lütfi'den u - zun uzadıya izahat almışlar, sonra fabrikamız müdürüyet dairesine geç - mişlerdir. Burada mükemmel bir büfe hazırlanmıştır.

Büyük Şef fabrikayı beğenmiş ol - duklarından çok memnun görünü - yorlardı. Kendileri fabrikamız defte - rine şu ilk hatırayı kayıd buyur - muşlardır:

«Sümerbank Merinos fabrikası, çok kıymetli bir eser olarak milli se - vinci artıracaktır. Bu eser yurdun, hususile Bursa bölgesinin endüstri inkişafına ve büyük milli ihtiyacı giderilmesine yardım edecektir. E - serin başarılmasından Ekonomi Ba - kanlığını tebrik ederim. Sümerbank Direktörlüğüne teşekkür ve fabrika - yı gördüğüm gibi yüksek bilgi ve tam düzenli idarede direktörüne başarılar temenni ederim.

K. ATATÜRK

İktisad Vekili dün de Bursa Ticaret Odasına gitmiş, iktisadçılarla tacirler ve fabrikatörlerin dileklerini dinle - miş, bu yolda çok mühim bazı karar - lar verilmiştir.

Vekil öğleden sonra zirai bakımdan tetkiklerde ve ziyaretlerde bulun - muştur.

Bir tebliğ

Ankara 3 (A.A.) — Başbakan Celâl Bayar tarafından, ajans vasıtasile neşrolunmak emrile atideki tebliğ gönderilmiştir:

«Reisicumhur Atatürk'ün Bursayı şereflendirmeleri münasebetiyle resmî ve hususî bütün teşekküller ve Bur - sanın bütün kıymetli vatandaşları tarafından Ulu Öndere yapılan minnet ve şükran, itaat ve inan gösterileri Büyük Şefimizi pek ziyade mütehas - sis etmiş ve Türk milletinin siyasi yüksekliğinin parlak delili olan bu sevgi ve saygı gösterileri hükümeti de bilhassa müteşekkik bırakmıştır.

Şefimiz Atatürk, derin sevgi duy - gularının Bursalılara ıblâğına beni memur buyurdular. Bu şerefli vazife - yi ifa ederken kendimin ve hükü - met arkadaşlarımla takdir ve teşek - kürlerini de ilâve ederim.

Başvekil Celâl Bayar

Kıymetli bir hediye:

Birinci sayfadaki devam

iller gördüm, Bundan mütevellid ta - hassus ve teşekküllerimin sevgili Bursalılara ıblâğını rica ederim.

Bursa kaplıcalarının büyük ve me - deni ihtiyaçlarından birini karşılayan Çelikpalas otelinin Bursa belediye - sinin himmet ve muavenetile daha fazla inkişaf edebilmesini temin için bu otelin aid olduğu şirketteki 34830 Türk liralık hissemi belediyye ter - kediyorum. Aynı zamanda vaktile Bursa belediyesinin 1923 tarihinde bana hediye etmiş olduğu otel bahçe - sine muttasıl köşkü de bütün müste - milâtile belediyye hibe ettim. Bu köşk oteli nbir aneksi olarak kullanıl - lacak ve Bursa belediyesi bu köşkün bedelini takdir ettirerek şirketten o miktar hisse senedi mubayaa edecek - tir.

K. ATATÜRK

Salonda bulunanlardan Avukat Hulusi:

Halkevine cevab

Büyük Şefin Bursaya bu yüksek it - tifatlarından dolayı Bursalıların his - siyatına tercüman olmağa çalışarak ezcümle demiştir ki:

«Atam, teşrifinizi.. haber. olan Bursalılar seller. gibi ayaklarımızın altında akmak. için sokaklara taştı, Gönüller senin sevginle coştı. Diller, gece gündüz adını haykırıyor. Seni gören gözler, Atam, senin. izini bir hayli takibden, sonra yekdiğerine «Atatürk'ü gördün mü?» diyerek göz - lerde de senin irtisamını aradılar. Bu bakışlar, yurddaşların birbirine karşı değil, iki kardeş bakıştan daha sami - mi idi. Senin adın birliğün ifadesi ol - du. Müjdelerin maddi kıymeti baki - mindan değil, ölçüye sığmayan mane -

Çifte saraylar mahalle - si büyük bir tehlike geçirdi

Dün gece Mahmudpaşa civarında bir bakır fabrikasından yangın çık - mış, binlerce vatandaş bu yüzden bü - yük bir korku geçirmiştir. Neticede bu fabrika tamamen yandıktan sonra söndürülmüştür.

Yaptığımız tahkikata nazaran yan - gının tafsilâtı şudur:

Yangın, sabaha karşı saat 4 radde - lerinde Çağaloğlunda Çiftesaraylar caddesinde devriye gezen bekçi, aynı sokakta 15 numaralı İsmail Hakkı ile iki Museviye aid bakır fabrikasında hafif bir alev müşahade etmiş, derhal karakola koşarak vaziyeti polislere bildirmiştir.

Bunun üzerine itfaiyye telefon e - dilmiş ve polisler süratle vak'a ma - haline koşarak lâzım gelen ilk ted - birleri almışlardır.

Fatih itfaiye grubu 8 dakika zarfın - da yangın mahalline gelmişse de o vakte kadar iki kattın ibaret olan kârgir bakır fabrikası tamamen ateş - ler içinde kalmıştır.

İtfaiye grubu hemen faaliyete geç - mişse de susuzluk bu fedakârların ko - lunu bağlamıştır. Bunun üzerine İst - anbul erkek lisesi bahçesinde mev - cud olan büyük su mahzeninden isti - fade edilmesi düşünülerek hortumlar bu mahzene uzatılmıştır. Bu mahzen - den su alan altı hortum ve Yeğildirek civarından temin edilen iki hortumla faaliyete başlanmıştır.

Yangının çıktığı fabrikanın etrafı kâmilan ahşab evlerle sarılı ol - duğundan bu evlerde oturanlar ya - taklarından fırlamışlar ve eşyalarını hazırlamağa başlamışlardır.

Bu sırda yangın şiddetini artırmış, alevler 300 metro yüksekliğe kadar çıkmıştı. Sokaklar, evlerinden kaçan halkla dolmuş, yangın mahalli bir mahşere dönmüştür.

İtfaiyenin kifayeti etmediğini gören bazı kimseler derhal telefonla itfaiye merkezine müracaat ederek muave - net istemişlerdir.

Bunun üzerine Beyoğlu itfaiyesi de hâdis mahalline süratle yetişmiş ve Fatih grubu ile teşriki mesai ederek ateşi bastırmağa muvaffak olmuş - lardır.

İtfaiyenin Terkos musluklarında su bulamaması halkı çok kızdırmış -

vi kıymeti itibarile büyüktür.. O da, Bursalılara Atatürk'ün sevgisidir. Sen başımızdan eksik olma, Atam..

Büyük Şef'in cevabı

Bu vatandaşın samimi ifadesinden çok mütehassis olan Büyük Şef bu nutka cevab olarak demişlerdir ki:

«Kıymetli. hatib arkadaşımızın sözleri benim üzerinde. çok . büyük hassasiyet uyandırdı. Bunun derece - sini ifade etmek bence mümkün de - ğildir. Fakat. Bursayı ve Bursalılar seven ilk Türk ben değilim. Tarihte ve cihanda en. büyük .imparatorluk kurmuş olan Türkler de evvelâ dik - kat nazarlarını Bursaya, bu kıymetli şehre tevcih etmişlerdir.. Onun kıy - metini anlamış ve ifade. etmiş isem çok bahtiyarım. Bursa, inkılâb haya - tımızda nice müşkül anlar geçirmiş - tir. Fakat, Bursalılar kıymet, kabili - yet ve kudretlerle. bu .müşkül .za - manları sühuletle atlattırmıştır. Ve biz de kendilerine kavuşmak bahtiyarlı - ğına nail olduk. Bugün o bahtiyarlı - ğın safhalarından birini idrak etme - le mes'ud olduğumu. ifade .edebili - rim».

Müteakiben halk büyük bir neşe içinde sabaha kadar dansetmiş ve eğ - lenmiştir.

Şehrimizde porselen fabrikası kurulacak

Memleketimizin belli başlı ihtiyaç - larından biri olan bir seramik por - selen fabrikası kurulacaktır. Fabri - ka bu işe yarayan iptidai maddele - rin şehrimizde bulunması hasebile İst - anbul vilâyetinin münasip bir yerin - de tesisi kararlaştırılmıştır. Projele - rin hazırlanması başlanmıştır.

Harp ilânı meselesi

Vaşington azasın B. nye ayan mec - lisinde B. Ruzvelt'in vakit geçirme - sizin bitaarflik kanunu ıleri sürmesi lüzumunda ısrar etmiş ve şöyle de - miştir: Çünkü bizzat B. Hirota, Ja - pon münasebatını «haliharb» diye tavsif etmiştir.

Malû olduğu vehile bitaarflik ka - nunun, Amerika reisicumhurunun halinde, muhariblere tatbik edilmes i cab etmektedir. Mamafih mesul ma - hafil, bu kanunun tatbik edilebilme - si için resmî bir harb ilânı yapılma - sı lâzımgelmekte olduğu mütaleasın - dadırlar.

Manidar bir ihtar

Şanghai 3 (A.A.) — Pekindeki Ja - pon sefaretî tarafından ecnebi sefa - rethanelee gönderilen bir notada bi - taraf devletler tebaasının şin'ali Çinde geniş bir mntakayı tahliye etmeleri hararetle tavsiye edilmek - tedir. Bu ihtar, yakında şiddetli bir hava bombardmanı ıcrasına ve ihti - mal karadaki askeri harekâtın tev - siine delâlet eder surette tefsir edil - mektedir.

Bina, arazi ve yol Vergileri yeni Yapılacak yollar

Bina ve arazi vergilerinin hususî idareye devrinden sonra her iki vergi - nin tahsilâtı gün geçtikçe çoğalmak - tadır. Bu itibarla vilâyetin 933 büt - çesine bina vergileri için geçen yıld 108 bin lira fazlasile 3.445.000 lira ve arazi vergisine 50 bin lira fazlasile 100 bin lira konulmuştur. Yol vergisi için yine 740 bin lira ayrılmış olup bu para ile bu sene Kartal-Maltepe, Üsküdar-Şile, Bebek-İstinye, Üskü - dar-Beykoz, Eyüp-Kemerburgaz, Kaz - lıçme-Bakırköy, Çekmece - Çatalca ve Bursa-Yalova yolları yapılacak ve - ya tamir edilecektir.

Bir sahtekârlık işi

Sahne nüfuz tezkeresi, uydurma rap - por vesaire gibi bazı vesikalar temin eden bir şebekenin mevcut olduğu anlaşılmıştır. Vaki ihbar üzerine müddeiumumilik dün akşam bu gibi işleri idare eden dördüncü Vakıf ha - nında bir Ermeniyeye ait 35 numaralı yazhaneyi arattırmış, bulunan dosya - ve evraklardan bu ihbarın doğrulu - ğu anlaşılmış, yazhane sahibi Husep Kogagın hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

Etin ucuzlatılmasına doğru

Etin ucuzlatılması için tatbikat ba - kımından çalışmalar başlanılmıştır. Bu arada ilk olarak canlı hayvan nakliyat tarifesi 15 Şubatın itibaren yüzde elli ile 65 arasında ucuzlatıl - mıştır. Limanımıza getirilen hayvan - lardan evvelce alınan liman ücret de kaldırılmıştır. Yeni tarifeler hakkın - da mufassal cedvel hazırlanmıştır

SON TELGRAF

Pek yakında Nuru Osmaniye caddesinde Şiracı Sinan'ın karşısında 54 numaralı binaya matbaa ve idarehanesini nakle - edecektir.

Keyfiyeti şimdiden idarehanemizle ilân vesair hususlarda alâkalı bulunanlara bildiriyoruz.

Bir horoz âşıkı mahkemede

"Benim horozum öttüğü zaman nehaventden başlar; hicaza geçer sabah makamında karar kılar!.."

Çalınan 1000 liralık horoz bir gün ağacın üzerinden eski sahibini tanımış ve hemen...

İsmail oğlu Hsan isminde 40 yıllık bir horoz âşıkı, hayatında en kıymetli şeyi olduğunu söylediği nadir bir horozunu her nasılsa çaldırmasın ve uzun aramalardan sonra nihayet hırsızı yakalamaya muvaffak olarak onu sulh ceza mahkemesine vermiş - tir. Müşteki İsmail oğlu Hasan; hakim karşısında davasını aynen şu suretle anlattı:

— 45 yaşındayım. Bu dünyada herkesin bir merakı; iptilâsı vardır. Kimi güzel sese, gezele; şarkıya, kimi resme, şiire ve san'ate âşıktır. Ben de ufak yaşantıya horoz müptelâsıyım. Bazen kimseler, horozun kılıfına, kıyafetine, endamına, bazılarının da pehlivanlığına, boğuşmasına meraklıdır. Ben ise horozların yalnız sesine değil, düşkünümdür. Âşıkım. Halis (Denizli) cinsinden bir horozum vardı. Ama ne horoz!.. Yarım saatte bir övürdüm. Hem ne övüştü. İlk ötmeye başladığı vakit evvelâ nihavendle başlar sonra hicaza geçer ve sırasile hicazkârı kurdur; acem aşırın ve daha sair makamlardan dolayarak en nihayet sabada karar kılar!..

Bu ötüşlerinde; saate bakardım. Her ötüşü tam 3 dakika devam ederdi. Nihayet arkâüstü oturur; dinlenirdi..

Gezisinde, yem yiyişinde, su içişinde, kümese girişinde bile nazara çarpan bir başkalık vardı..

Eşinin yanından ayrılmazdı. Başka tavukların semtine uğramazdı. Bütün bu bulunmaz halleri için horozuma göz koyan çoktu.. 10 lira veren bile bulundurdu. Fakat ben horozumu değil 10 liraya 1000 liraya bile vermezdim ve vermem..

Geçenlerde bir gün eve geldim.. Sokak kapısının kilidini kırılmış gördüm. Hemen içeriye koştuğum zaman;

Altın Alım ve Satımı

Evvelce de haber verdiğimiz gibi, altın alım ve satımı; yalnız Ziraat, İş, Emâlak, Türk Ticaret ve Osmanlı bankaları tarafından yapılmaktadır. Binaenaleyh; altın satmak lüzum ve ihtiyacı hissederek halkımızın, altınlarını değer fiatları ile, bu bankalara satmaları ve bununla bunların tekelinlerine kapılmamaları; kendi menfaatleri için tasarruflarıdır.

Diğer taraftan altın alım ve satımının kendi sarrafları tarafından yapılmasının menolunması üzerine sarrafların işi azalmıştır. Sarrafların; gizli ve bilhassa taşradan gelen kimselerden altın satın almağa teşebbüs etmemeleri için sıkı bir kontrol yapılacaktır.

Beni sevecek olanlar. bende buldukları başka meziyetlerle, ruhumdaki apayrı âleme nüfuz ederek sevmeliydiler. Yoksa dış yüzü zengin olduğu için beğenilen, fakat iç âlemi bedbaht bir insan olmak niye yarar.

Size haleti ruhiyemi bütün açıklığı ile tahvil ediyorum. Bu düşünce ile hareket ettim. İlk defa Süheylâyı, pardon Semra Hanımı öğendim. Kendisine karşı hissedilecek kadar açık bir alakâ gösterdim. Mukabele etti, tanıştık. Onunla beraber bir maceraya atılmakta tereddüt etmedim. Yalnız bu macera kelimesi sizi korkutmasın. Aramızdaki münasebet zan ve tahmin ettiğiniz kadar başını a - lıp uzaklara gitmemiştir. Bunu hissetmişsinizdir elbette..

Kız zannettiğini biraz da evvelce söylemiştim. Ona karşı kalbim tamamen temiz hislerle dolu idi. Hatta evlenmek kararını vermiştim. Bana kendisini erkeklerden kaçan mahcup ve dürtük bir genç kız olarak tanıtmıştı. Ben de böyle bir eş

İş arıyanlar sütunu

İş arayan, işçi isteyen veya bir mülküllü olup bizden fikir soran ve şikâyetin bildirmek arzu eden muhterem karilerimizin mektublarını her gün bu sütunda muntazam ve parasız neşredebiz. Bize gönderilecek iş ilânları 2 gün üstüste tekrarla neşredilecektir.

145— İlk mektep mezunu genç bir kızm. Eski yazı bilmem. Fakat yeni yazıları mükemmel yazar ve okurum.

Fabrikalarda, ticarethanelerde az bir ücretle çalışmaya hazırım

Arzu edenlerin Son Telgraf iş ve halk sütunu vasıtasıyla "Fitret" e müracaat etmelerini rica ederim.

146 — Lise mezunuyum. Evvelce muhtelif mekteplerin muallim vekilliği ettim. Yazım düzgündür. Biraz daktilo da bilirim. Fransızca da nispeten vakıfım. Her ne iş olursa olsun minnet ve şükranla kabul ederim. Az bir ücretle razıyım. Arzu edenlerin Son Telgraf iş ve halk sütunu vasıtasıyla (daim) remzine müracaat olunmasını rica ederim.

(147 — 29 yaşındayım. Tahsil de - recem liseye yaklaşıp. Bilümum büyük ticarethanelerin muhaberatını bihakkin yapabiliyorum. Bir lira gün - deliğe de razıyım.

Bununla beraber tahsilât, kasıyerlik ve buna mümasıl işleri meharret ve ciddiyetle ifa ederim ve piyasada tanınmış yüksek kimselerden kefil verebilirim. Arzu edenlerin Son Telgraf gazetesi vasıtasıyla Zihni Terle - ter adresine bildirmeleri.

(148) — Lise mezunuyum. Tahrir ve edebiyatla yazı işlerinde münase - sem fazladır. Evvelce de bir bankada istihbarat işleriyle uğraştım. Kendime kanaatkâr bir ücretle herhangi bir iş arıyorum. Anadoluyada giderim. Arzu edenlerin Son Telgraf iş ve halk sütunu vasıtasıyla Adnan rumuzuna müracaat olunmasını rica ederim.

Açık muhabere

Bayan Ulviyet — Namınıza gel - miş bir mektub vardır Lütfen her akşam saat 19 - 19.30 arasında matbaa - mızda teşrif ederek iş ve halk sütunu muharririmizi görmeniz rica olunur.

Bayan Adalet — Şikâyetlerinizi yazacağız.

Havayr hanı 33 numarada Bay Orhan Çeltik — Mektubunuzu okuduk. Fazla müteessir olmanıza değmez. E - ğer temayülünüz çok fazla değilse, onu derhal unutmak ve gâlelerini aramak.. Mademki, sizin şahsınızı değil, paramızı sevmişler ve sizin izzetini - sinizle oynamışlar, ilk yapacağınız ve en doğru hareket kızı unutmaktan başka birşey değildir. Eğer resmi bir nişan merasimi yapıp fazla masarife girdinizse, bu cihetten de haklarında zarar ve ziyan davası açabilirsiniz. Şimdi size yegâne tavsiyemiz, sizin kısmetiniz açık değilmiş, kısmetinizi başka taraftan arayınız.

En güzel bir nasihat: Bu kızı unuttunuz!..

Bir kâtib araniyor

Sebzeciler Hali arabacılar bölüğü için bir kâtib ihtiyacı vardır. Arzu edenlerin, her gün, Unkapımda Sebzeciler Hali arabacılar idare memurluğuna müracaat etmeleri lâzım gelmekte - dir.

sun-Çarşamba; Mudanya - Bursa; Erzurum - hudud hatlarındadır.

1936 ikinci teğrinde devlet de - miryolları idaresine 677.747 L. temin eden 1.015.634 yolcuya mukabil, 1937 aynı ayında demiryollarımızda 1.063.442 yolcu gelip gitmiş ve idare 711.450 liralık bir gelir sağlamıştır.

Her sallanışında bir defa sağ sağına bir defa sol sağına vuruyordu bu rakkas..

Ona yaşamak zevkini veren, onu ayakta tutan son destek de Bir kemik yığını haline gelen vü - tün ışıklar sönmüştü. Karanlıkta kalmıştı.

Karanlıkta kalan adam!..

30 yılda bir kere insanlara ina - nan, ve o bir kere de feci bir şe - kilde aldanan bedbaht adam..

Bir çok şeyler düşünmek, söyle - mek istiyor, bunların hiç birine muktedir olamıyordu. Masanın ke - narlarına tutuna tutuna koltuğuna kadar yürüdü. Dizleri titriyor, göz - leri kararıyordu.

Br kemik yığını haline gelen vü - cudunu koltuğa bıraktı.

Bomboş bir dünya ortasında mu - allâkta duruyordu sanki:

Gözleri hiç birşey görmüyor, ka - fası hiç birşey düşünmüyor, eşya - dan, dokunduğu şeylerden hiçbir his - sas, idrakleşerek şuuruza nüfuz edemiyordu.

Bir müddet böylece kaldı.

Yediği darbenin altında kıvrıl - yamıyacak bir hale gelmişti.

Bir mabed başına yıkılmıştı. O ma - bed ki, önünde bütün insanlık zâ - fârlarından sıyrılmış, tertemiz, asil his - ler, düşünceler içinde secdeye kapanmıştı. İnandığı, taptığı ilâ - henin mabedi, büyük aşkın çatı -

Belediye yasakları

Şerbet, boza, şıra; gazoz satanlara aid hükümler
Ve ispiertosuz bu kabil içkilerin satıldığı yerler hakkındaki kağıtlar

Şerbet, boza, şıra, gazoz ve saire gibi ispiertosuz içkilerle sirke ve turşu yapılan ve satılan yerler; sair dükkânlarla veya meskenlerle irtibatlı ol - mayacak, zeminleri 2 metre irtifa - kadar duvarları yıkanabilir şekilde su geçmez maddelerle döşeli olacaktır. İskarahlı delikli taşlar bulunacaktır.

Pencereler kâfi derecede gündüz ziyası ile aydınlatmaya yetecek ge - nişlikte ve miktarda dışlarında ince tulle örülmüş bulunacaktır. İmalât - hanelerde şehir suyu ve bu suyun geçmediği yerlerde temiz olduğu sı - hiye heyetince tasdik edilmiş sularla doldurulmuş depolar bulunudrula - caktır.

İhtimar fiçileri ve diğer kaplar zeminde yüksekçe bir yerde bulundurulacak ve bunlar işleri biter bit - mez iyice temizleneceklerdir. Bütün süprütü ve artıklar ağız kapalı ma - deni kutularda toplanacaktır. Tur - şu, Boza, şerbet ve sairinin yapılma - larında (sirke, tuz veya şekerden baş - ka) sun'î maddeler kullanmak ve bunları boyamak, hamızı hal ile sirke veya turşu yapmak, limon tozu kul - lanmak yasaktır.

Turşucu dükkânlarının uyacakları şartlar şunlardır:

İmalâthanelerinde şişelere veya kavanozlara taksim edilmiş turşuları doğrudan doğruya yalnız bu kaplar i - çinde satan dükkânlar bakkal dükkân - ları hakkındaki hükümlere tabi - dirler. Fiçiler içinde perakende ola - rak kilo ile satış yapan dükkânlar, i - malâthaneleri için yukarıda sayılan maddelere uygun olacaktır.

Turşu kavanozları zeminden en -

az 1,5 metre yüksekliğinde raflarda ve ağızları her vakit muntazam bir surette kapalı olarak bulundurul - caktır. Açık turşu bulundurmamak ya - saktır.

Turşu ve suları, bulundukları kaplardan daima temiz tutulan, hu - susi maşa ve emaye kepeçlerle alına - caktır.

Satıcıların birer temiz gömlek ve önlük giymeleri ve kendilerinin de - tam bir temizlik içinde bulunmaları şarttır.

İspirtolu turşu satan mahallerde boza ve şıra satan dükkânların ze - minleri su geçmez bir madde ile dö - şenmiş ve evvelce ahşap olarak yapı - lmış olan dükkânların zemini muşam - ba ile kaplanmıştır olacaktır. Dükkân - nın münasip yerlerinde hava tazele - me tertibatı olacak ve her taraf bol gündüz ışığı ile aydınlatılmış ola - caktır. İçilecek şeylerin konulduğu ve satıldığı kaplar her tarafı iyice kapalı mermer veya camdan veya içinde bulunan içkiden kimyevi o - larak müessir olmayacak madeni cins - lerden ve içlerinden alınacak mad - delere hiç bir vechile el değdirilmi - yecek ve ellerdeki suların damlama - sına imkân bırakmayacak şekilde muslukları ve yahut maksada uygun sair tertibatı bulunacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Bardak ve buna benzer kap - lar renksiz camdan olacaktır. Ga - zoz şişeleri dahi bu kayda tâbi ol - makla beraber üzerlerinden tazyikle kapatılan neviden olacaktır.

Halk Filozofu diyor ki:

Yeni bir edebî mektep

Edebiyat mektebi başka, edebî mektep başkadır. Eskiden aynı nesle mensub edebiyatçıları bir çatı altında toplanırlar ve bir mektep kurarlardı. Serveti Fünun mektebi edebisini bunların başında saymamak haksız olurdu. Sonra Edebiyatı Cedide, Fec - riati, Hececiiler ve nihayet Yedi me - şaleciiler hep fikir ve kalb birliğile edebî nesilleri bir araya toplayan teşekküllerdi.

Her biri devrini temsil eden bu birleşmeleri bu başka nesil iddiaları - nı takip etmedi. Yeni yetişen ve ye - tişmeğe çalışanlar her biri kendi â - leminde ve birbirinden uzak, edebi - yat bahçesinin çiçekli ve verimli yol - larında yalnız başına dolaştılar. Fak - kat bir türlü ayrı ayrı yollardan gi - derek bir telâki noktasında buluşa - madılar. Şimdi işittim ki yeni ismi «Uyanış» olan «eski Serveti Fünun» un çatısı altında yeni bir edebî nesil, fikir, kalb ve sözbirliği yapmağa ça - lışıyorlarmış. Henüz bazı gazete ve mecmuaların gösterişli ve itibarlı sü - tunlarında imzalarını büyük punto - larla dizdirmeğe muvaffak olamamış fakat gençliklerinin tevazu ve kabiliyetlerinin ateşi ve iddiası içinde ça - lışan bu gençleri nasıl ve niçin tebçil etmemeli ki bugün devrini ikmal e - derek edebiyat tarihimize geçen bü - yük bir Serveti Fünun mektebi böyle bir genç kâfilenin elbirliğile ve ken - dinden evvelki nesillerin teşviklerle vücut bulmuştur!..

Halk Filozofu

Denize Atılmasını İsteyen sabıkalı

Hapisten yeni çıkan bir yankesici yine hakim karşısında

Komisier Bay Tahirî eşî, yanında küçük çocuğu olduğu halde İzmirde hükümet karşısında Ali Galibin pas - tahanesi önünden geçerken yankesici Kerim, bayanın yanına sokularak mantosunun cebinde çantasını aşır - mıştır. İşin farkına varan bayan, o sı - rda oradan geçmekte olan polis Alâ - ettine keyfiyeti anlatmıştır.

Yankesici, hükümetin karşısında - ki parkın içine girerek güller ara - sında saklanmış ise de yakalanmıştır. Çalınan para kaşla göz arasında göz - çüye devredilmiş olduğunda bulun - mamıştır. Meşhuden İzmir nöbetçi sulh cezasına sevkedilen suçluyla hâ - kim sormuştur.

— Hapishaneden yeni çıkmışsın?
— Evet!
— Demek uslanmadın?
— Hayır!

— Bir de hayır diyorsun ha? senin gibileri ne yapmalı?

— Denize atma! Bay reis!...

— Neden?

— Sabıkalıyız diye bize iş vermi - yorlar da ondan.. Aklıktan geberecek değilim ya?..

— Son müdafaan nedir?

— Paraya göre ceza vermenizi ist - temekten ibarettir!

— Suçun sabittir, altı ay müddetle hapsine.

— Merhamet bay reis!..

— Acele etme!.. Aynı neviden iş - lenmiş ve infaz edilmeyen sabıkan bu - lunduğu için üç ayın zammıyla do - kuz ay müddetle hapsine ve derhal tevkifine!..

— Yandım bay reis!..

geldiğini hissettirmişti. Kendi ken - disine:

— Herkesten bambaşka bir adam bu, diyemirdim. Böyle bir insan olduğunu imkân yok, tahmin ede - mezdim.

Koca, karısının âşıkına, günahını yüzüne vurduğu, vurmak mecburi - yetinde kaldığı için adeta müteess - sirdi.

Fakat buna şiddetle lüzum his - setmişti.

Neden, niçin?..

Bunu izah etmek için Suadin kendisini toplamasını bekliyordu.

Suad Sadi:

— Ne yapma fikrindesiniz?.. De - dikten sonra sanki, bir dakika ev - vel ıstırah çekken, duyduğu habe - rin, yediği darbenin altında ezilen kendisi değilmiş gibi dindik aya - ğa kalkmıştı. Hafif sararan yüzün - de kısm, kısm kızılıklar belir - mişti. Ellerini cebine soktu; dudak - larını ısırıdı.

(Devamı var)

DELI GÖNLÜM

YAZAN

NUSRET SAFA COŞKUN

EDEBİ ROMAN:34

arıyordum kendime... Çok zeki, çok şeytani bir zekâyâ sahip karı - nız varmış. Bu benim hayatımda ilk ve son aldanişımıdır. Ne sü - kûtu hayal yarabbi... Yarım saat eveline kadar dünyanın en te - miz kadını olarak kalbimde ya - şattığım insan, meğerse ne iğrenç ne ahlaksız bir mahlûkmuş..

Siz de maalesef dünyanın en bedbaht adamı..

Suad Sadi susmuştu. Elini anlı - dan geçirdi, sanki uzun turnaklı bir canavar pençesi başını avuç - ları içine almış sıkıyor sıkıyor ve turnaklarını beynine batırıyordu.

Kafatasının ortasına bir saat rak - kası asılmış gibi idi.

Her sallanışında bir defa sağ sağına bir defa sol sağına vuruyordu bu rakkas..

Ona yaşamak zevkini veren, onu ayakta tutan son destek de Bir kemik yığını haline gelen vü - tün ışıklar sönmüştü. Karanlıkta kalmıştı.

Karanlıkta kalan adam!..

30 yılda bir kere insanlara ina - nan, ve o bir kere de feci bir şe - kilde aldanan bedbaht adam..

Bir çok şeyler düşünmek, söyle - mek istiyor, bunların hiç birine muktedir olamıyordu. Masanın ke - narlarına tutuna tutuna koltuğuna kadar yürüdü. Dizleri titriyor, göz - leri kararıyordu.

Br kemik yığını haline gelen vü - cudunu koltuğa bıraktı.

Bomboş bir dünya ortasında mu - allâkta duruyordu sanki:

Gözleri hiç birşey görmüyor, ka - fası hiç birşey düşünmüyor, eşya - dan, dokunduğu şeylerden hiçbir his - sas, idrakleşerek şuuruza nüfuz edemiyordu.

Bir müddet böylece kaldı.

Yediği darbenin altında kıvrıl - yamıyacak bir hale gelmişti.

Bir mabed başına yıkılmıştı. O ma - bed ki, önünde bütün insanlık zâ - fârlarından sıyrılmış, tertemiz, asil his - ler, düşünceler içinde secdeye kapanmıştı. İnandığı, taptığı ilâ - henin mabedi, büyük aşkın çatı -

si, bu inancın mükâfatı olarak bö - yle müthiş bir gümbürtü ile üzerine mi çökmeliydi?

Bu darbeye tahammül edemeye - cegini anlıyordu.

Avuçlarının perdelediği yüzünü ağır ağır parmaklarının arasından kurtardı:

Sordu:

— Şimdi söyleyin bana; buraya niçin geldiniz, ne yapmamı istiyor - sunuz, yahud, ne yapmak fikrinde - siniz?

Naci karşısındakinin duydukları karşısında ne kadar harab ve peri - şan olduğunu, bu darbenin onu ne kadar sarstığını, bu sarsıntı için - de de şuuruza kaybedecek bir hale

italya - ingiltere

Müstemleke İstiyen devletlerin, İngiltere imparatorluğuna, göz dikmemek şartile istedikleri yerleri almalarını caiz görenler var!

Eu fikirler İtalya-İngiltere dostluğuna ilk hazırlık vesilesi olabilir..

İngiltere efkârı umumiyesinde Almanya ile anlaşmak için git gide kendini gösteren bir cereyan olduğundan dün Son Telgraf'ın bu sütunlarında, en yeni gelen Avrupa matbuatından çıkarılmış bir hulâsa olarak bahsedilirken gene aynı cereyanın İtalya lehine de olduğu ve buna dair de bugün bir hulâsa neşredileceği anlatılmak istenmişti.

İngiltere pek vasi servet membarına mâlik bir imparatorluğa sahiptir. Kendisi için lâzım olan her şeyi gene kendi kaynaklarından istediği kadar bulabildiği cihetle diğer bir çok memleketleri düşündüren, sıkıntılar İngilterenin semtine uğramıyor denebilir. Kömür, demir, çelik, bakır gibi iptidai maddeleri bugünkü sulh ve harp sanayiinde oynadığı rol meydandadır. İngiltere bunlara istediği gibi mâlikdir. Buna mukabil Almanya, İtalya ve Japonya iptidai maddelerce fakirdirler. Fakat bu fakirlerin bir takım büyük ih-

meselerinde İtalyaya karşı beklenen kat'i hareketi de gösteremediğini söyleyenler şöyle diyor:

İngiltere harpten sonraki senelerde tahdidi teslihat lâkurdırla çok vakit geçirerek donanmasını lâzım olduğu kadar kuvvetlendirmede. İtalya ise Akdenizde kuvvetli bulunuyor. İngilizler bütün kuvvetlerini Akdenize yığmak mecburiyetinde kaldılar. Halbuki dünyanın her noktasile şiddetli bir alâkası olan İngilterenin karşısında onu uğraştıracak kuvvetli bir İtalyanın çıkması bütün hesapları altüst ediyor..

Bu noktai nazarın doğruluğu ne kadar açık olursa olsun bu tek bir sebep değildir. Çünkü buna cevap verenler var:

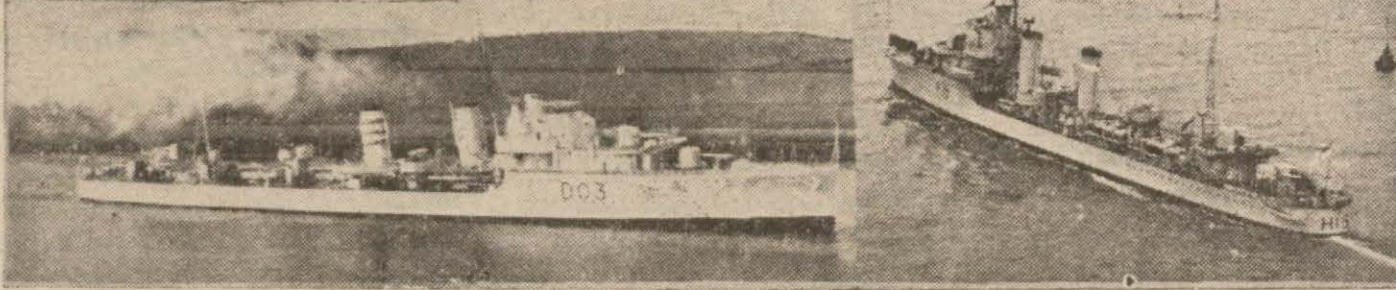
— İngilterede git gide kendisini gösteren cereyan daha Habeşistan meselesinin başlangıcında vaziyetini tayin etmiş bulunuyordu. Eğer İn-

ra sıra gelen işlerdir. Bu tip muhafazakarlara göre vaziyet şöyledir:

— İptidai maddeleri tedarik etmekte pek fakir olan memleketlerle İngiliz İmparatorluğu gibi zengin bir imparatorluk arasında kavga mı çıksın? Biz yalnız bu imparatorluğumuzu korumaya bakmalıyız. Dünyanın diğer yerlerine ait işlerde hakem olmak, onla karışmak bizim nemize gerek? Varsın fakir memleketlerin halkı mevaddı iptidaiyece zengin gördükleri fakat kendilerinin den daha zayıf memleketlere gitsinler. Harp etsinler, yer alsınlar elverir ki bizim imparatorluğa göz dikmesinler! İtalya Habeşistanı mı alıyor? Alsın... Bize dokunmasın da gitsin Habeşistanla meşgul olsun. Bu suretle İtalya da yorulur, zahmet çeker. Fakat biz kuvvetimizi muhafaza etmiş oluruz!..

Ya Japonlar?... Ondan da yarın bu sütunlarda bahsedilecektir.

İngiliz deniz kuvvetlerine yeni katılan İkarus ve Esk's Portsmouth da..

tirasları vardır. Almanya Orta Avrupa'ya hâkim olmayı uzak yerlerde tekrar müstemleke eline geçirmeyi İtalya, Şarki Afrika İmparatorluğunu sağlamlaştırmayı Japonya da Çini istiyor!... İtalyanlar Habeşistana el attıkları zaman Japonlar Sinyor Mussolini'ye derhal dost olmuşlardı. İtalyanın Habeşistanı alması demek İngilizlerin Akdenizdeki mevkiini zayıf düşürmek demek olduğundan Japonlar buna her halde az memnun olmuşlardı.

Bugün de Japonlar İspanyadaki Franko'nun çok hararetli dostu görünüyorlar. Çünkü Franko'ya yardım suretilen Almanya, İtalya Cebelüt-tarik'ın şimal ve cenup yakalarında istedikleri gibi tahkimat yaparak İngilterenin oradaki mevkiini zayıflatmak istemişlerdir. Japonlar buna da az memnun değillerdir.

Fakat bahsin oralara kadar uzamasını bugün için bırakmak lâzımdır. Ötede Almanya ile anlaşmak istedikleri gibi İtalya ile de hoş geçinmek isteyen İngilterede bir cereyan vardır. Bu cereyanın tesiri olmuyor demek kabil mi?..

Şimdiye kadar İngilterenin Milletler Meclisi misakını müdafaa için çok uğraşmakla beraber Habeşistan

İngiltere istendiğinden daha çok kuvvetli bir halde bile bulunarak İtalyaya karşı her suretle sözünü geçirecek mevkiide bulunsaydı bile İtalya ile, Almanya ile, Japonya ile mesele çıkarmamak isteyenler Romaya karşı yine uysal davranmayı hükûmete tavsiye edip duracaklardı! Onun için İngiltere hükûmeti Habeşistan meselesinde bir taraftan Milletler Cemiyeti misakını korumak, büyüklerin küçüklere tecavuz etmemesi esasını müdafaa etmek için uğraşırken diğer taraftan İtalyaya karşı fiili, müessir ve müşterek bir tedbir alamamıştır. Zecri tedbirlerin ise ne hale geldiğini söylemeye hacet yoktur. Çünkü bunu henüz kimse unutmamıştır!

Şimdi İngilterede bu cereyanın başında bulunanlar, ki eski muhafazakarlardır, onlar ne diyor! Tabiidir ki onlar da kendi noktai nazarlarını haklı göstereceğine inandıkları bir delil bulmuş olsalar gerektir.

Eski İngiliz muhafazakâr tipi için her şeyden evvel İmparatorluğun müdafaaı şimdiki gibi tamamiyle yerinde durması bir parçasına bile hariçten ilişilmemesi vardır. Bunun haricindeki işler sonra, çok son-

Avusturyanın İstilasî meselesi

Avusturyanın istikbali vakit vakit endişe uyandırmaktan geri kalmıyor. Umumi Harpten sonra parçalanmış küçük kısmın da Almanya ile birleşmemesi için sulh muahedesine madde koymayı unutmıyan galip ler ne derlerse desin gerek Almanya da gerek Avusturyada, birleşmeyi isteyenler, düşünürler on yedi seneden beri bu emeli beslemektedir. Almanya'da Hitler idaresi iş başına geçtikten sonra bu emeli gizlemeye artık lüzum kalmadıktan başka onu hakikat sahasına çıkarmak için fiili teşebbüslere de geçilmemiş değildir. Fakat buna mukabil Almanya ile Avusturyanın birleşmesini hiç istemiyen uzak, yakın komşular vardır.

Bu komşular için Avusturyanın müstakil kalması lâzımdır. Bugün Avusturyada iktidar mevkiinde bulunan hükûmet ve memleketin istiklâlini korumak için (Devamı 7 inci sahifemizde)

BİR İSPANYOL HİKÂYESİ

MADRID KİMDE KALIRSA BEN ONUNUM!

1938

— Saçlarının rengi İspanyanın baharından daha kara, gözlerinin içi memleketimizin istikbalinden daha karanlık, dudakların iş başındaki hükûmetten daha kızıl, yanaklarının alı boğa kızdırma için sallanan bezden daha parlak.

Karşıma çıktığın zaman burnunun önünde kızıl bez sallanmış bir boğa gibi, gözlerim dönüyor, irademi kaybediyorum. Seni seviyorum, senin için çıldırıyorum; yaşıyamıyacağım sensiz..

Söyle, uğruna Tereul kadar harap olan kalbimi deşeyim. Barselon gibi paniğe uğrıyan kafamı taştan taşla vurayım. Çıldırıyorum, çıldırmak üzereyim, çıldıracağım. Söyle Marya, ne zaman benim olacaksın?..

Yoksa!..

Acaba!..

Beni sevmiyor musun?..

★

Bir tayyare bombardımanında tahata yığılı haline gelen küçük bir kulübenin önünde oturuyorlardı.

Simsiyah saçları omuzlarına dökülmüş, uzun kirpikleri, gecenin karanlığında bile pırl pırl yanan gözleri etrafında birer Palmiye gibi açılmış ince belli bir İspanyol kıza.

Ve.. ince bıyıklı, göğsü, bağı açık favrilli bir İspanyol delikanlısı..

Genç kız, uzun, muntazam ve çorapsız bacaklarını birbiri üzerine atmış, başı erkeğin dizlerinde.. konu-

YAZAN
NUSRET SAFA
COŞKUN

şuyorlar şimdi.. yanlarında bir de kitar var.

Biraz evvel bu kitar delikanlının kucağında Kalbinin dili oldu. Aşk tellerde dile geldi. Uzaklardan işitilen top seslerinin tempo tuttuğu içli bir İspanyol melodisinden sonra:

Adyo Grenata ..

Yı çaldı, ve ikisinin de siyah gözlerinin kirpiklerinde beyaz damlacıklar birbirini kovaladı. Göz yaşları kalbin pasını silen bir cilâdır ve kalp her zaman sevgilere gebedir. Delikanlı genç kızın kızıl dudaklarında, dudaklarının nemini sile, sile kitarı ile döktüğü içinin ıstırabını tamamladı;

— Çıldırıyorum, çıldırmak üzereyim, çıldıracağım, Marya ..

— Seviyorum seni.. Senin için bittiyorum, ne zaman benim olacaksın?

Genç kız, delikanlının ipekli gömleğinin sarkan kolile oynıyordu; cevap verdi;

— Harp bittiği zaman!..

— Ne zaman bitecek bu harp!..

— Madridi kim alırsa, kimde kalırsa Madrid!..

— Ben yarın cepheye gideceğim sevgilim.. Seni burada nasıl bırakacağım. Gözüm arkada kalacak, korkuyorum ki o Franko taraftarı Pen-

ço seni rahat bırakmayacak!

Çünkü o da çıldırıyor senin için... Söyle bana Marya onu da seviyor musun?

Genç kız doğruldu. Gözlerini süzer, dudaklarını delikanlıya uzatır - ken ancak işitilir bir sesle cevap verdi;

— Ben yalnız seni seviyorum.

★

Ertesi akşam.

Aynı sahne, aynı dekor.

Aynı kadın.

Başka bir delikanlı.. Penço!

Gene yanlarında kitar; gene genç kızın başı delikanlının dizlerinde.

— Penço beni çok seviyor musun?..

— Sevmek te söz mü Marya.. Sensiz hayat, Madridsiz İspanya. Başında Franko olmanın bir hükûmet gibi Biliyor musun sevgilim, sen benim hayatımda Frankonun isyan bayrağı kadar büyük ihtilaller yarattın. Şimdi damarlarımda başka kan dolaşıyor, daha başk türlü hissediyorum kendimi... Bir çok fedakârlıklar, çılgın-

(Devamı 7 inci sahifemizde)

YARIN

Eşyalarla fanteziler

Serisinden :

"Bir saç mangalı gevezeliği,"

Yazan: FILE

Büyük Fransız edibi
ALEXANDRE DUMAS'
nın dünyanın her diline
çevrilmiş olan şaheseri :

ÜÇ SİLÂHŞORLAR'ı

TÜRKÇE SÖZLÜ olarak, hayret ve heyecanla görmeğe hazırlanınız !

— Tam dört...
— O, ben geç kalacağım. Bir çeyrekte ancak giderim.

Dedi.
Bizden ayrılmak ve geriye dönmek için durdu. Ben de, Nestren'in yüzüne baktım:

— Biz de Nazan hanım ile beraber dönelelim olmaz mı?.. Vecdet Beyi buraya kadar teşyi etmiş olduk. Vaktimiz olsaydı ileriye götürürdük!..

Dedim. Nestren itiraz etmedi:

— Hay.. hay...

Vecdete baktım: Hiddetini zor saklıyor. Yüzünde manalı hareketler var. Hele gözleri öyle kıvılcımlı ki...

— Amma, ben de haksız mıyım?.. Şimdi beraber sulara gidersek gene uslu oturmayacak, ya bir şey söyleyecek, ya bir şey yapmak istiyecek!.. Benim vaziyetim de altüst olacak. İyisi mi ayrılırız. Allahın başka günü yok değil ya?..

Hemen elimi uzattım!

— Allaha ısmarladık, Neziheye çok selâm..

Dedim. Elimi hınca sıkı, gayet ciddi:

— Çok teşekkür ederim. Beni buraya kadar getirmek lütfunda bulundunuz, minnettarım..

Dedi. Sonra, «Nestren» e ve «Nazan» a veda etti, ayrıldı. Ayrılırken de gözlerimiz birbirine takıldı, uzun uzun baktık!..

Ne bulunmaz tesadüf değil mi?... Zaten, benim

hayatım bir muamma! Hep böyle iyi veya kötü tesadüflerle dolu...

Vecdet'ten ayrıldıktan sonra, bir akrabaya atladık; Çınarlıbahçe'ye gittik. Eve dönünceye kadar orada oturduk.

Ne iyi bir yer?.. Rüzgârı çok sert.. Bütün gün hiç bir şey düşünmesem, yemesem, içmesem de yalnız yüzümü, gözümü, kulaklarımı, ağzımı, göğsümü dolduran bu sert, haşın rüzgârı ciğerlerime indirsem razıyım!.. Kudretin bütün gıdası bu rüzgârda var.

Bu tesadüf iyi mi oldu, fena mı oldu?.. Bilmem. Yalnız bir iyiliği var: İyice anladım ki, onu seviyorum. Hem de kıskanarak. Acaba o da: Beni seviyor mu?.. Sözleri sahi mi?.. Sadece beni aramak, bul-

Yakılacak
Edebi Roman
KİTAP
No: 34
İstem İzlet Benice

mak için mi buraya geldi?.. Ve.. eVlenecek miyiz?.. Bilmemek, karanlıkta kalmak ne zor, ne çekilmez şey değil mi?

19 ağustos

Mektebe dönüşümden en çok Ayşe kadın memnun oldu. Bir hafta beklemiş. Canı sıkılmış, üzül-müş, meraklanmış.

Nekadar temiz ve merhamet dolu kalbi var?.. Yatakhane'ye girdiğimi görünce koş koş yanıma geldi:

— Hoş geldin kızım, nasılsın?..

Diye boynuma sarıldı ve fazla bir şefkatle yanaklarımdan öptü. Çok mütehasis oldum. Eğer, geleceğini bilsem vallahi bu kadıncağızı beraber alırdım, «İskilib» e götürürdüm. Kardeşten de iyi, teyzeden de

iyi, haladan da iyi. Evin içinde ve dışında bana çok şefkatli bir bekçi olur.

Ayşe Hanıma ilk önce sordum:

— Arkadaşlardan hiç kimse beni aradı mı?..

Merak ediyordum: Acaba Vecdet gerçekten beni aradı mı, yoksa yalan mı söylüyor?.. Yenimahalle'ye benim için değil de bir başkası için mi gitti?..

Ayşe kadın:

— Ben yalnız Perizadın geldiğini gördüm. Bir çok kızlar müdireye geldiler gittiler amma... Seni sor-dular mı, aradılar mı bilmiyorum?..

Cevabım verdi. Müspet bir cevap değil. Vecdetin Yenimahalle'ye gelişini şimdilik muammalı! O:

— Sordum, anladım, dinledim!..

Diyor. Ben:

— Acaba?..

Diyorum. Hangisi doğru Allah bilir!..

20 ağustos

Harcirah..

Bu da ne? Yol parası deseler olmaz mı?..

Daha gelmemiş Eylüle kadar gelirmiş. Bana göre hava hoş! Ne kadar çok uzarsa o kadar memnun olurum. Hele, Vecdetin muammalı aşk hikâyesinin sonunu almadan doğrusu bu kalb ve gönül inacerasını yüzüstü bırakıp gitmeğe bir türlü gönlüm razı olmuyor.

Mutlaka, gözüm arkada kalmamalıdır.

(Devamı var)

Yirminci asrın meşhur macera adamı!

Hâdiselerden vurgunlarla Çıkmayı pek iyi bilen, nihayet milyonlarca dolara sahip olan Yahudi

Bir zamanlar Buda önünde diz çökmüş ve dünyadan ayrılmıştı. Fakat..

Şimdi Japonlarla birlikte Çinliler aleyhine çalışıyor..

Buda papazı Lincoln

Bu asırda isminden cisminden çok bahsedilmiş meşhur sergüzeşt adamlarından biri de Lincoln olmuştur. Bu isim bir İngiliz, bir Amerikalı iş mi olsa gerek. Fakat bir zamanlar bunu taşımış olan - bir zan-anlar çünkü şimdiki adı başka imiş! - a - damın İngilizlikle alakası yoktur. Kendisi Macaristanda doğmuş, bir Yahudidir. Lâkin sonradan İngiltere'ye gitmiş, İngilizleşmiş ve bu a - da sahip olmuştur.

Lincoln'dan «Son Telgraf» evvelce bir münasebetle bahselmişti. Bu gün de yine bu meşhur sergüzeşt ve macera adamının bahsi şu son Japon - Çin harbi dolayısıyla tazelen - diği için yine ona dair Avrupa mat - buatinde yeni yazılan şeyleri hülâsa etmek lâzımgeliyor. Macaristanda doğduğu Paks ismindeki köyde kendisine Trebiç adı verilen Yahudi çocuğu - büyümüş, tahsil görmüş - nârifetler kazanarak hocaları tarafından beğenilmiş, onların tavsiyesi ile bir takım zengin ailelerin çocuklarına ders vermiye başlamış. Kibarların yanına girip çıkarken bu orta halli Yahudi Trebiç'te başka arzular uyanmış, o da zenginlik hevesine düşmüştür. Mahrumiyet içinde geçen gençlik senelerinin acısını çıkarmayı düşünmiye başlamıştır. Zenginlerin sofraları mükemmel konakları muhteşimdi, Bilhassa güzel kadınlar güzel giyinerek dâhil - güzel oluyorlardı. Fakat bunlar hep para isterdi. Trebiç Macaristanda oturan ve büyük işler yapan bir İngiliz tacirinin de çocukları nâders vermiye başlamış ve bu surette hül - yalarını hakikat haline koymak için ilk muvaffakiyet kendine gülüm - semişdir.

Yahudi pek büyük gayretle İngilizce öğrenmiye çalışıyordu. Nihayet o İngiliz taciri sayesinde Londra'ya gitmiş, orada ticarete başlamış, Macaristanla işe girişmiştir. Artık zengin oluyordu. Kendisini hita'ye eden İngiliz de onu mebus yapma - için çalışmış, zor bir mücadelede sonraparlamentoya da girmişti. Tabii bunlar derhal oluveren şeyler de - ğildir. Vakit geçmiş eski Trebiç İngiliz tabiyetine girmiş, artık bir Londralıdan farkedilmez bir hal almıştı. Bu harpten çok evvel daha Kraliçe Viktorya devrinde olan - tük Lincoln adile İngilizleşmiş olan eski Yahudi zengin oldukça israf ve sefahate dalmış ve nihayet o kadar borca girmişti ki bunun altından kalkabilmek için daha çok büyük iş - lere girişmekten başka çare olma - dığını düşünmüştür.

Ne yapsın? İngilizlerin çok bahsedilen gizli istihbarat şebekesine yani Intelicens Servis denilen ve dünya - nın her tarafında eli, gözü bulunan teşkilâta girmiştir.

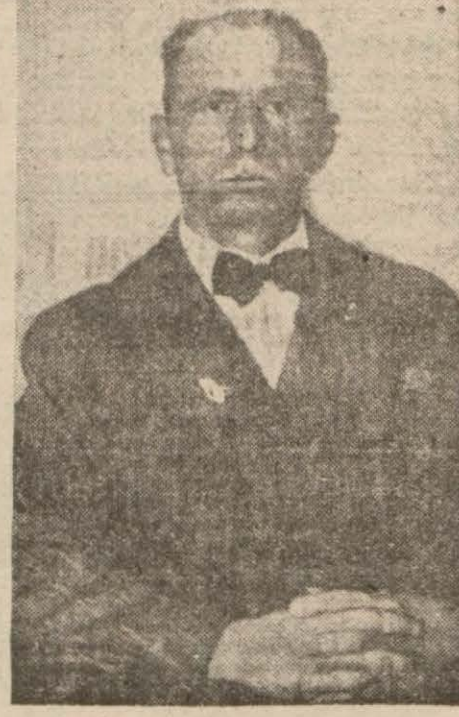
Fakat aynı zamanda Almanya he - sabına da çalışmanın yolunu bul - muştur!

Bu neden sonra anlaşmış, Lin - koln Amerikaya gittiği zaman İn - gilizler onu tevkif etmiye uğraşmış - larsa da aynı zamanda kendisinin Amerika istihbaratında çalışmak - ta olduğu anlaşmıştır. Nihayet A - merikalıların bazı esrarını Alman - lara sattığı için Amerikalılar arası bozulan Lincoln Amerikalılar tarafından tevkif edilmişse de hapishane - den az zaman sonra nasıl yakayı kurtardığı hâlâ anlaşılamamıştır. Bunlar hep Umumi Harp senelerinde oluyor, Nihayet harp bitmeden evvel, Amerikadan Almanya'ya gel - miş Avusturyaya, Macaristana kendi doğduğu yere ziyaretler yapmış art - ık bu sefer tamamen Almanya he - sabına olarak çalışmaya başlamıştır.

Rusyada Umumi Harp esnasında iki büyük ve gizli kuvvet uğraşıyor, çarpışıyor.. İngiliz istihbarat şe - bekesi Alman istihbarat şebekesi.

Hepsinin de ayrı ayrı adamları vardı. Rusyada harp esnasında de - ğışli surette sahte rubleler bulunma - ya başlandı, nihayet artık bu kal - pazanların Almanya'da yapıp bastık - ları kâğıt rubleleri Rusya dahiline sürdükleri anlaşıldı. Bu işin başın - da kim varmış tahmin edersiniz? Lincoln! Harp bittikten müteakke - oluktan, Almanya'da artık iş kalma - dıktan ve İngiliz, Amerikan Enteli - cens Servislerini de kendine darıl - mış olduktan sonra Lincoln talihini başka yerlerde denemiye kalkmıştır.

Almanyanın ileri gelen eski ku - mandanları muhtelif rütbedeki su - bayları birer birer Çine giderek yer - leşmiye, orada Çin ordusunu yetis - tirmek için iş bulmiye başlamışlar - dı. Bunlardan kumandan Bauer den

İngiliz centilmeni Linko

hâlâ bahsedilmektedir. Lincoln'den de harpten sonra uzun seneler bah - sedilme zolmuştur. Fakat bir gün kendisinin şimdiki Çin başkuman - danı Çan-Kay-Şek ile beraber bulun - duğu öğrenilmesin mi?

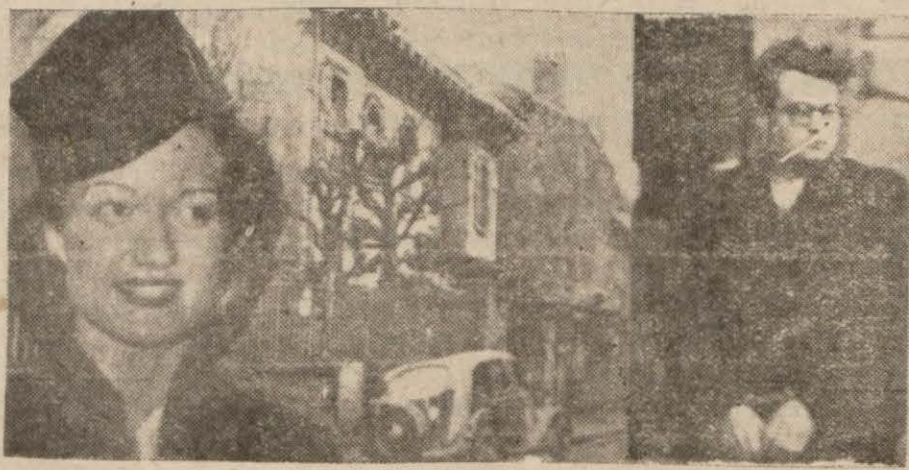
Onunla beraber ne kadar zaman kal - kaldı? Bunu da tamamilen bi - len yok, on sene evvel Fran - sa'da sahte kâğıt paralar bulun - muş, bunların Macaristanda basıl - dığı anlaşılmıştır. O zaman Lincoln un Macaristanda Almanlar hesabına çalışarak Fransız frangını baltala - mak için uğraştığı söylenmektedir.

Muhakka olan bir şey varsa o da Lincoln'un Amerika bankalarında yatırılmış, emin bir köşede saklı bi - çok doları ve bir çok İngiliz lirası bulunduğudur. Çok kazanmış, çok sarfetmiş ve bilhassa yakın seneler - de Uzak Şarkın güzel kızları da pek çok para yiyip bitirmiş olan Lincoln bir gün bu eğlenceli ve tehlikeli ha - yattan bıkmıştır! Şimali Çinde kim - senin uğramadığı bir yerde bir m - a -

(Devamı 6 ncı sahifemizde)

En meşhur doktor Komitacılık ediyor

Sarışın kızın ifadesi bombacıların yakayı ele vermelerinde ne gibi tesirler yaptı?..

Şumrai güzeli kız, evi ve bombayı koyan mühend..

Fransanın pek tanınmış ne - kimlerinden biri olan Doktor Mar - tin'in de gizli teşkilâta dahil oldu ğu anlaşılmıştır. Bu mesele çıktı - kalı devam eden tahkikatın hülâsa - sı Paris gazetelerinden alarak Son Telgraf sütunlarında meraklı okuy - uculara bildirirken mühim bir nok - taya işaret edilmiştir: Fransada mey - dana çıkarılan gizli teşkilâtın başın - da o memleketin ileri gelen fen a - damları vardır. Mühendis, kimyager ve nihayet hekim olarak bu teşkilât - ın başında pek maruf kimseleri bu - lunmaktadır. Hele teşkilâtın birinci sınıf adamlarının başında Pozodi

Borgo denilen asilzadenin bulunma - sı gizli teşkilâtı kuranların Fran - sanın her tarafına yayılmak için ne kadarmühim nüfuz sahibi kimseler - den istifade etmiye düşündüklerini göstermektedir..

Şimdi teşkilâtın birinci sınıf a - damlarından olduğu anlaşılan Dok - tor Martin de «Hainler» ri cezalan - dırmak için kimleri göndermek lâ - zım diye düşünün, suikastları tertip ettiren bir adamdır. Silâhla, ta - banca ile öldürülmesi muvafık gö - rülmiyen bir takım kimseleri de hastalık mikrobları ile öldürmek için gizli teşkilâtın laboratuvarlarında

Sahte pasaport

Ticaretini aldı yürüdü!

Fransada yakalanan şebeke korkunç bir ahta - pot gibi her yere dal budak salmış!

Kalpazanlar bilhassa Paris sergisi açıldığı zaman faaliyetlerini artırmışlar..

Pariste yazın açılan sergi muna - sebetile Fransa'ya bir çok ecnebi git - mişti. Fakat sergi açılmadan evvel Fransız polisi memleketi gelmeleri hiç istenmiyecek bir takım künse - rin de Fransa'ya dolmasına mâni olmak için bir çok tedbirler almış - dır. O tedbirler adına dursun bu - yük bir şebeke istediği gibi iş gör - müş istenmiyen pek çok adamın sahte pasaportlarla Fransa'ya girme - si kabil olmuştur. Sergi münasebeti - le Fransa'ya seyyahat tertip eden bir takım adamlar vardı. Fransız za - bıtasının gözü bunların üstünden ay - rılmıyordu. Bilhassa bir takım Leh - lilerin Fransa'ya seyyahat getirip gez - dirmek yolundaki gayretleri şüpheyi celbediyordu. Fakat seyyah geti - renlerin hepsi de şüpheli adamlar dı demek değil. Fransız polisinin nazarı dikkatini celbeden dört Leh - li bu dikkatin boşuna olmadığını gös - termiştir. Londinski, Samuel, Stra - poski, Kinski isminde olan bu Lehli - ler evvelce Fransaya gidip gelmiş - leri Polisin nazarında bunların mevkii iyi değildi. Bunlar Varşovada bulunuyorlardı. Leh zabıtası bunla - rı tevkif etmişti. Fakat Pariste en kibar bir yerde oturan Abraham is - minde diğer bir Lehli bu sefer Fran - sız polisi tarafından yakalanınca Varşova ile Paris arasındaki sahte pasaport şirketi tutulmuş oldu.

Yakalanan kâğıtlar artık bu hu - susta şüphe bırakmamıştır. Paris ile Varşova arasında gidip gelen; bil - hassa yazın, bir çok kimselerin pa - saportları her iki tarafa da kolay - ca vize edilerek hazırlandıktan son - ra zarfın içine konarak posta ile yollandığı anlaşılmıştır. Bu işin nasıl olduğu kolay anlaşıyor:

Paristen Varşovaya gidip gelecek bir adam için mükemmel, her şeyi yerli yerinde bir pasaport elde edili - yor. Bu pasaportu alan adam Varşo - vaya gitmiyor, pasaportu gidiyor!

Varşovaya gider gitmez şebekenin eline geçen pasaportun üzerindeki fotoğraf derhal buhara tutularak ü - zerindeki mühürler de bozulmuyarak hemen ustalıkla çıkarılıyor, yapıştı - rılan başka bir fotoğrafın üzerine maharetle atbik edilmiş soğuk dam - ga hiç keşfedilemiyecek surette muntazam bir halde vuruluyordu. Bu başka biri de kim? Fransa'ya gel - mesi istenmiyen bir adam. Bu a - dam sözde Paristen Varşovaya ve Varşovadan Parise gidip gelme - ri seyahat için vize temin ediyor. Yu - akırda ismi geçen beş kişilik şebeke bundan alabildiğine para kazanıp du - ruyordu. O adam Fransa'ya geldiğ - ten sonra o pasaport alınıyor; baş - ka birine veriliyordu. Gene resim değiştiriliyor, damga vuruluyor ve saire..

Tahkikat derinleştikten sonra di - ğer bazı kimseler daha yakalanmış - tır. 23 yaşlarında bir kadın olan Cieçoşka ile Rubent, Pedro, Pezin, Bazilan ismindeki diğer Lehli - ler tutulmuştur. Bu Lehli - lerden başka bir kaç da Macar tutulmuştur. Bun - lar hep böyle sahte pasaportla Fran - sa'ya girmiş kimselerdir. Fakat bir de Bartolomo isminde bir İspanyol yakalanmıştır. Bu İspanyol da sahte pasaportla girmiştir. İspanya hükü - metinin Fransa sularında bulunan bir gemisindeki tayfalarını kandıra - rak Gemi İspanyaya dönerken yolda Franko'nun adamlarına yakalamak için onlara para vesaire vâdetmiye geldiği anlaşılan bu adam da tevkif edilmiştir.

Lâkin sahte pasaportla Fransa'ya mikrop ürettiği yazılmıştır. Ruado isminde bir kimyager bu laboratuvarın başında bulunuyordu. Doktor Martin'in başında bulunduğu şube gizli teşkilâtın ikinci şubesidir. Bu teşkilâtta askeri bir disiplin var - dı ve srasile küçükten büyüğe itaa - dilmekte idi. Tahkikatın başlangı - cında idi, Nehir nakliyatı şirketi is - minde bir kumpanyanın merkezine de yakalanan kâğıtlarda bir takım j - simler görülmüş, Paris'in yer altı haritaları vesaire bulunmuştur. Ted -

(Devamı 6 ncı sahifemizde)

Kalpazanlar

armış olanlar sade bunlardan ibaret diğer milletlere mensup başka adam - değildir. Daha bir takım Çinlilerle lar da vardır.

Vaydman mı?

Yamyam mı?

Dans salonunda tanıştığı kıza iş bul - mak bahanesile tuzağa düşürecek!

Fakat hareketlerinin şüphe uyandırmış olması plânlarını altüst etti!

Jan Koven'i boğduktan sonra ona tekrar elbisesini giydirdim. Elle - rine eldivenlerini geçirdim. Ondan sonra gömdüm. Niçin böyle yaptığ - ma gelince; eğer Amerikalı kızın elbisesi ve eldivenleri meydana kalsaydı bunlar bende pek fena hat - ralar uyandıracaktı. Onun için ölü ile beraber hepsini toprağa göm - düm.

Vaydman Amerikalı dansözü öl - dürmeyi kurduktan sonra zavallı - yı mahut köşte boğmuştur. Diğer kurbanlarını öldürürken tabancası - nı kullanan haydut Jan Koven'i na - sıl olup ta elile boğarak öldürdüğü sualini evvelce kendisinden soran - lara şöyle demişti:

— Boğmak daha kolay... Çünkü bir kurşunu ziyan etmek isteme - dim!...

Haydudun bu sözleri, bu tüyler ür - pertici sözleri o zaman gazetelere geçmişti. Meş'um köşte öldürülen diğer bir kadın da Jan Keller'dir. İs - tintak hâkimî bir taraftan bu cinayet - in tahkikâtile meşgul olarak Milli - on ile Vaydman'ı tekrar yüzleştir - miştir. Jan Keller öldürüldükten sonra çantasında çıkan posta havalı - sini gidip vererek para almiya dü - şünen haydutlar adam başına kaç frank düşeceğini hesap ediyorlardı. Gönderilen 150 franktı. Vaydman'ın iddiasınca bu parayı gidip Million ile Kollet Triko almışlardır.

Onlar gitmiş, Vaydman'da bir kah - vede kendilerini beklemişti. Pa - ra hiç bir zorluk çıkmadan alınmış bunun 500 frankını Vaydman kendi hissesi olarak cebine atmıştı. Bu para ile meş'um köşkün kirası veril - mişti. Burada Million kendini kur - miya uğraşmaktadı. Havaleyi götürüp parayı alanın kendisi olma - dığını söyleyen Million ile Vayd - man arasında şiddetli bir münakaşa baş göstermişti. Million şunu iddia etmekteydi:

(Devamı 6 ncı sahifemizde)

Bayan Esvet

Paris terzilik ve şapkaçılık akade - milerinden mezun Bayan Esvet Pa - risteki tetkiklerini bitirerek bu kere yeni modellerle şehrimize avdet et - miştir. Ziyaretçilerini Beyoğlu İstik - lâl caddesi Mısır apartmanı yanında numara 313 de kabul etmektedir.

vaydmanın devam ettiği dans salonu. Vaydmanın tuzağından kurtulan kız. Vaydmandan şüphelenen mürebbiye Skat.

Vaydman cinayetlerinin tahkiki - le meşgul olan istintak hâkimî ka - tili yeniden sorguya çekmiştir. A - merikalı Jan Kove'nin öldürülmesi hakkındaki sorgu hâlâ bitmemişti. Bu bittikten sonra ilâncı Leblon'un nasıl öldürüldüğü meselesi derinden derine tetkik edilecektir.

Vaydman geçen gün kendisine ye - niden bir takım sualler soran istin - tak hâkimine şunları söylemiştir:

AKŞAMCILAR

— 86 —

[Eski bir akşamcının defterinden

Yazan: Osman Cemal Kaygılı

İç be sende, ne olacak sanki yarın toprak olup gidecek değil miyiz?

TURHAN (ÖMER HAYYAM İLE TANIŞIYOR!...

Turhanın hayatında ilk dönemeç, ilk içkiye başladığı zamanlar başlamıştı; şimdi de onun hayatında ikinci dönüm noktası başlıyordu;

Mesvim yazdı, o artık meyhaneler, biraahaneler gibi kalabalık yerlerden pek hoşlanmıyor, oralarada arada sırada pek seyrekleşiyor, şimdi akşamık nafaasını en çok kirlilerde, bostanlarda, bahçelerde, su başlarında yalnız, tek başına çektiyordu.

Semtlerinde adına (Sarının bostanı) denilen bir yer vardı. Bu bostanın alt tarafı (Kanlı dere) daha ötede (Köpekli bostan) denilen yerlerde ki buraları yaz akşamlarını insanın, hele Turhan gibi hülyası bol, yüreği her vakit çarpıntılı bir genç için bulunmaz yerlerdi.

(Sarının bostanı) denilen bu güzel yerin biraz berisindeki mahallede oturan Safder adlı bir vardı. Bu, Turhanın eski, çocukluk arkadaşlarındandı. Fakat kendisinden bir kaç yaş büyüktü.

Hem o. Turhan gibi öyle sade bir Rüstiye ve yarım yamalak bir idadi tahsili ile kalmış değildi; o aynı zamanda bir ali mektep mezuniydi.

Çok iyi bildiği türktenen başka bir mükemmel farisice, biraz arapça ve oldukça da Fransızca biliyordu. Onun mükemmel farisice bilmesine sebep te babasının Azarbeycanlı olmasından ve kendisine meşhur İran şairlerinden bazılarını da iyice okutması ve daha sonra da Mevlânâ'nın (Mesnevisi) ni su gibi ezberletmesinden.

Turhan, o yaz, akşamları Sarının bostanı denilen o yerdeki badem, erik, dut, incir, kayısı, seftali, armut ağaçlarının altına çekilip bade ve nevalesini orada almaya başlayınca Safder de ara sıra yanına düşmeğe, o da ara sıra onunla birlikte tek tük alıştırmaya başlamıştı.

Fakat Safder, Turhan gibi tam bir akşamcı değildi. O, çok çok iki üç akşamda ağzını rakıya buluşturuyor ve en çok dört beş kadehle işini bitirip yemek vakti gelince hemen evine, sofrası başında kendisini bekleyen çocuğunun yanına sıvı şıyordu.

Safder burada, Turhana meşhur ve nadide İran şairlerinden bir kaç ile birlikte artık bütün dünyaca harciâlem olacak kadar tanınmışa yüz tutmuş olan o yaman içki şairi (Ömer Hayyam) ı da tanıtmaya başlamıştı.

Safderin aynı zamanda o vakite göre kuvvetli bir kalemi ve eski tarzda olmakla birlikte mükemmel bir nazım kudreti de vardı. Onun içi o, Hayyamın bütün rübailerini kendine mahsus edasile baştan başa türkçeye manzum olarak çevirmişti. Safder Turhana Ömer Hayyamı bir hayli medhedip mesleğini, meşrebini, mezhebinin iyice anlattıktan sonra ona ilk defa olarak Hayyamın şu par-

çasını okumuş ve şerhini yapmıştı;

**Amed seheri nida z meyhane ma
Key rindi harabatı divane ma
Ber huz ki pür künim peymane zi**

Manası: (Bir seher vakti meyhaneden bana bir nida geldi, ve o anda bana dedi ki; Ey rindi harabat, ne duruyorsun, kalk be mübarek adam, yarın öbür gün kafamızın içi kara toprakla dolmadan kadehleri doldurup kafamıza dikielim!.)

Fakat, ne yalan söylemeli, doğrusu Turhan bunda, bu sözlerde öyle bir fevkalâdelik bulamamıştı. Bu sözü, Ömer Hayyam gibi dünyanın, en namlı şairi ve tâ ingilterelere, Amerikalılara kadar ün salmış meşhur bir şairi değil, alelâde herkes söyleyebilirdi. Hatta vaktile, tipki Aziz bey babaya benzeyen yarı kaçık bir herif bile bir rakı meclisinde şöyle demişti

— İç be sen de, ne olacak sanki? Yarın toprak olup gidecek değil miyiz?

Gene bir akşam Salihe Tomrukta ki bir koltuk meyhanesinde tulum-bacı kılıklı biri şöyle bağırmişti — Heyyyy, uyan be kara bahtım uyan, bu dünya Süleyman peygambere bile kalmamış, sana mı kala-cak be! Aklın varsa bu kabhe dünyada kuyruğu titretmeden çekmene bakal!

Turhan Safdere bunlardan bahsedecek oldu, fakat o, lâkırdılarını Turhanın ağzına tıkadı;

— Amma yaptın ha! Hiç öyle ayak takımı (Ömer Hayyam) ile mukayese edilebilir mi? Hayyam kim, onlar kim? Hayyam'ın bahsettiği badeler, demler, peymaneler, sebular, sura-hiler, nerede, onların ki nerede? Hayyam bugün dünyanın en büyük şairidir.

— Bizim Fuzulilerden, Nedimlerden de büyük müdür?

— O cihetleri karıştırma şimdi, onlara senin pek kolay kolay aklın ermez. Onların hepsinin de kendilerine göre başka bir büyüklükleri vardır!

Safder ikinci olarak Turhana Hayyamın şu rübaisini okudu:

**Hüşyar nebu deem demi ta hestem
İn şeb şebi kadirest ve men imşeb mestem**

Leb ber lebcamü sine ber sine zi ham

Ta ruz begerden sürahi destem

Sonra onu da şöyle türkçeleştirdi; Hayatım hep sarhoşluğun zevki ile geçti; hattâ ben Kadir gecesinde bile ayık degildim, o geceyi bile tâ sabahlara kadar kucağımda koca bir şarap küpü, elimde bir şarap şişesi, dudaklarımda şarap bardağı ile geçirdim!

Turhan alay etti: — Amma da bekri imiş herif ha!.. Bizim rahmetli Bekri Mustafa bu nun yanında Zenbilli Ali efendi gibi kalır!

Safder gülerlek: — Artık orasını bilmem, bak sana bu akşam Hayyamdan çok hoş bir

Yirminci asrın Meşhur macera Adamı!

(5 inci sayfadadan devam)

bed bulmuş, oraya kapanmış, bir kaç sene de orada Buda heykelinin karşısında kendi hayatını, varlığını düşünmiye başlamıştı. Bu gürültülü hayat daha ne kadar devam edecek? İnsan için sâkin, her türlü ihtiraslardan, heveslerden geçerek dünyanın eğlencelerini bir tarafa bırakarak derin düşüncelere dalmak daha tatlı değil midir? Linkoln bunu yapmış Buda dininin bir rahibi olmuş-tur.

Ondan sonra beşeriyetin selâmeti için İngilizce kitab yazarak dağıttır-mıştı.

Fakat geçen yaz Çin-Japon harbi başlayınca Buda dininin böyle, yazılar yazarak dünyayı doğru yola getirmek isteyen rahibi Çao-Kung bir denbire mâbedi bırakmış, kaybol-muştu. Çinliler neden sonra öğreniyorlar ki bu rahip şimdi Japonlar tarafına geçmiş, onlarla beraberdir diye! Fakat Japonlar acaba eski Trebiç - Linkoln'ın tamamilen kendileri için çalıştığı emin buluyorlar mı? Uzak Şarkın bu gürültülü va-kaları arasında Linkoln yalnız Japonları memnun etmekle kalıp kal-mıyacağı su götürür meselelerden-dir!

Vaydman mı? Yamyam mı?

(5 inci sayfadadan devam)

— Parayı gidip alan Kollet Tri-kodur. Bu paranın Vaydman'ın ak-rabasından bir kadına ait olduğuna o da benim gibi inanmıştı!

Jan Keller ismindeki genç kadının ölümünde Million, Vaydman ile hiç bir ortaklığı olmadığını iddia et-mektedir. Zavallı kadının parası çetenin eline geçtiikten sonra da Million bu paranın Vaydman'ın ak-rabasından birkadının parası olduğun-u zan ediyormuş!

Diğer taraftan Vaydman'ın cina-yet yuvasına çağırarak öldürmek istediği bir kadın daha vardı. Mürebbi-ye Skot isminde bir kadın buna mâni olmuş Vaydman Belloy isminde bir kıza otomobile Vişi'ye gitmeği teklif etmiştir. Fakat artık sonbahar mevsimi olduğu ve kış mevsimi yak-laştığı için bu kadın böyle bir tek-lifi kabul etmemesini genç kıza söy-lemiştir. Kadın bunu anlatırken de-miştir ki:

— Artık Vişi kaplıcalarının mev-simi geçtiğini söyledim. Vaydman ısrar edemedi, Vaydman'ın bu teklifi Belloy'da bir şüphe uyandırdı. Çok şükürler olsun ki bu şüphe geldi de kızcağız Vişiye diyerek tuzağa düş-medi, bugün yaşıyor. Paris'in en kibar bir caddesinde bir dans salo-nu vardı. Vaydman oraya sık sık gider, orada iş ariyan genç kızlarla konuşurdu. İşte o kıza da orada rast-gelmışti.

Tahkikatın diğer safhaları da mey-dana çıktıkça Son Telgraf'da yazıla-caktır.

parça daha okuyayım!

— Oku bakalım, onu da dinliye-lim!

Safdet bu sefer şunu okudu:

Men bade becam yek meni hahem

Hod ra bedü camı mey gami hahem

Evel se talâk aklü din hahem dad

Pes duhteri rez er bezeni habeni

kerd

En meşhur Doktor komita-cılık ediyor

(5 inci sayfadadan devam)

ricen tahkikat ilerledikçe ip uçu Doktor Hanri Martin'e kadar varmıştı. Doktorun bir karısı iki çocuğu vardı. Fakat muayenehanesine gelen gidenin hesabı yoktur. Bu ziyaretler yalnız gündüzleri gelen hastalar-dan ibaret değildir. Geceleri de ge-lenler çoktur. Buna bakınca doktorun para kazanmak için hiç boş dur-muyarak hasta kabul ettiği ne hükmediliyordu. Bu su-retle geceleri doktorun evine ziyare-te gelenlerin kırk elli kişiyi buldu-ğunu kapıcılar söylemiştir. Haki-kat şimdi anlaşıyor ki geceleri dok-toru görmeye gelenler hasta değil-di. Doktorun riyaseti altında topla-nan gibi komitenin azası onu böyle gecelerin rahatsız ediyorlardı!

Doktorun oturduğu büyük apart-man o kadar rahat, öyle elverişli idi ki her gece gelenlerden daha fazla-gelse onları da tophiyacak salonları vardı. Fakat doktorun emri altında çalışanlar arasında da bu gizli teş-kilâtta da bir takım eksik taraflar vardır. Çünkü aldıkları emri yapar-ken korkanlar olduğu gibi teşkilâtın esrarını götürüp satanlar da olmaz değildi. İşte Doktor Martin teşkil-âta hiyanet edenleri, aldığı emri yapmayanları, teşkilâtı muzır ola-cak "Hain" leri cezalandırmak için-dir ki bu kadar adam topluyor, on-lara emirler veriyor ve teşkilâta mensup olanların ne yaptıklarını on-lar vasıtası ile öğreniyordu. Dok-torun yanında Jorjet isminde bir de kız vardır ki ona kâtiplik ediyordu. Gazeteler ilk tevkifatı yazmaya baş-lar başlamaz Martin bu kıza bera-ber ortadan kaybolmuştur. Doktor çocuklarını kaynanasına bırakmış, karısını ve kâtibini de alarak kaçmış-tır. Herhalde Fransa hududu ha-ricinde de pek çok dostları olan bu tanınmış hekimin şimdi Avrupa-nın hangi tarafında yerleşmiş bulun-duğu tahmin edilmektedir. Bu tahkikatta ismi geçen diğer bir kız daha vardır. Jaklin ismindeki bu kız da hâkim tarafından çağırılarak ne biliyorsa söylemesi için bir takım sualler sorulmuştur. Bomba koy-mak cürmle maznun olan Metenyer ri tanyan Jaklin ifadesinde şöyle di-yor:

— Metenyer beni doğrusu çok şımartıyordu. Alıyor, yemek yedi-riyordu. Gene böyle bir gün beni al-mış lokantaya götürmüştü. Orada Loconi'yi gördüm. O da bizimle be-raber yemek yedi. Sonra öğrendim ki Etual mahallesinde pathyan bom-baları koyan meğer bu adammış. Metenyer şimdi mevkuttur. Kendini görmedim. Fakat işittim ki bana canı çok sıkılmış. Çünkü onun tevkil-finden sonra gidip zabıtaba bildik-lerimi söylemişim. Benim kendi he-sabıma saklıyacak bir şeyim yok-tur. Zabıtaba başlangıçta gidip mü-racaat etmeseydim nasıl olurdu?

Bu genç kız sivil polislerden birini de tanıdığını söylemiştir. Jaklin gü-zel, kumral bir kızdır.

Karabükte Yeni bir şehir Doğarken

Karabükte kurulmakta olan demir ve çelik fabrikaları inşaatı büyük bir hızla ilerlemektedir. Demir yolun-dan geçen yolcular bile inşaat saah-sındaki baş döndürücü faaliyeti gör-mektedirler.

Dünya ölçüsünde kendi başına namaz olan Karabük fabrikasının inşaatıyla birlikte yanbaşında da yepyeni ve modern bir şehir kurul-maktadır. Dünyın ıssız ve sarp dağ e-teklerinde doğan bu şehir o kadar ca-buk serpilip genişlemektedir ki, kısa fasilalarla Karabük'ten ayrılanlar, her gelişlerinde bu endüstri şehrinin ta-nıyamamaktadırlar.

Bu ara fabrikaların iskeletleri meydana çıkmıştır. Bir çok memur ve aemele evleri tamamlanmıştır. Hep halk inşaatla çalışmaktadır.

Şark İspençiyari LÂBORATUARI Türk Anonim Şirketi

Şirketimizin esas mukavelenamesi 56 ıncı maddesi mucibince hissedar-ların heyeti umumiyesinin senelik a-di toplantısı 7 Mart 1938 tarihine mü-sadif Pazartesi günü saat 14 te Şir-kekin merkezi olan Sirkeci Demir - kapı 10 numaralı laboratuarda yapı-lacğından, esas mukavelenamesinin 67 ınci maddesi tevfiikan, lââkal 10 hisseye sahip olanların bizzat gel-meleri veya vekil göndermeleri ilân olunur.

Ruznamei müzakerat

1) 1937 senesi idare meclisi mü-rakıp raporları okunarak müzakere ve karara bağlanması.

2) 1937 senesi 31 Birinci Kânun tarihinde katedilen senelik hesaplara (Bilanço, kâr ve zarar ve mev-cudat hesapları) tasdikile, idare meclisinin ibrası.

3) Bilanço mucibince hasıl olan sa-fî kâr'ın sureti tevzii hakkında meclisi idare teklifinin tasdiki.

4) Tesgiri mesayileri temin edi-len Doktor Bay Süreyya Kadri Dör-ve istifa dolayısıyla müddeti dolma-yan Bay Ekrem Olçay ın yerine mu-vakkaten intihap edilen Bay S. Be-zer'in meclisi idare azalığına tayin-lerinin tasdiki.

5) Müddetleri munkazı meclisi id-dare azasile müdür ve murakıp üc-retlerinin tayini hususuna meclisi id-dareye selâhiyet verilmesi.

6) Müddetleri munkazı meclisi id-dare azasile murakıbin intihabı.

7) İdare meclisi azalarına şirket-le ticari muamelede bulunmalarına selâhiyet verilmesi.

8) Şirketin tahtı ısgalinde bulu-nan binanın satın alınması ve teş-gil muamelesinin yapılması için meclisi idareye selâhiyet verilmesi.

Esas mukavelenamenin 67 inci maddesi mucibince içtimaya iştirak etmek arzusunda bulunan hissedar-an, sahip oldukları hisse senedatını veya bunun müsbit vesakını içtima gününden bir hafta evvel şirkete tevdi ederek birer duhuliye kartı al-maları lâzımdır.

Meclisi İdare

Birimizin derdi Hepimizin derdi

Hâlâ tapusu verilmeyen bir ev i..

Fatihte İskender paşa mahalle-sinde gifte kumrular sokağında 16 numaralı evde oturan daimi oku-yucularımızdan Abbas Hilmi Bay-su'dan aldığımız mektupta denili-yor ki

— Maliye Bakanlığına merbut gayri müdabiller komisyonundan 30/9/36 tarihinde 7788 dosya numara-sile mukayyed olan bir evi aldım. Ve bedelini tamamen ödedim. Ko-misyon riyaseti 7/10/936 tarihinde 1443/7370 sayılı tezkeresile Adalar Tapu Sicil muhafızlığına mezkûr e-vi namına tescil ve tapu senedinin verilmesi icap ettiğini bildirdi. Mez-kûr haneve biri 335 te ve diğer iki-si 338 de yani 16 sene evvel vaze-dilmiş üç hacizden dolayı bugüne kadar muameleyi intaç edemedim. Yani bedelini 30/9/36 da tamamen ödediğim ve hükümetten aldığım bir binanın henüz tapu senedini a-lamadım. Bu binayı satan Türki-ye Cumhuriyetinin Maliye Bakan-lığına merbut bir komisyondur. Şayet alacaklı varsa evden her-halde daha emin olan Maliye Ba-kanlığından alacağını alabilir. Bu gi-bi güçlükler halkı gayri mübadil komisyonu tarafından satılacak em-lâkten uzaklaştırmaktadır. Mezkûr binamı namına tescile tavassut et-meyi ve âlakadar makamatın bu husus hakkında dikkat nazarlarını çekmenizi hürmetle dlerim.

Peyami Safanın konferansı

Her hafta perşembe günleri saat (17,30) da Eminönü Halkevi merkez salonunda verilen halk konferansla-rına devam edilmektedir. Bugün de muharrir Peyami Safa tarafından aynı saatte (Okumak) mevzuu ile u-muma bir konferans verilecektir.

Beykoz Sulh Mahkemesinden: Sirkeciye Mühürdar zade han ikinci kat müteahhit ve mühendis Hay-riye.

Ahmet İsfendiyar tarafından aley-hinize açılmış olan alacak davasının 14/1/938 saat 13 de olan duruşmasın-da, ikametgâhının belli olmaması hasebile ilânen tebligat yapılmasına ve duruşmanın 23/2/938 Çarşamba günü saat 15 e bırakılmasına karar verilmiştir. O gün ve vakitte bizzat veya vekil vasıtasile muhakemeye gelmeniz lâzımdır. Gelmediğiniz ve vekil dahi göndermediğiniz gibi ma-zaretinizden dahi mahkememizi ha-berdar etmediğiniz takdirde davanın delilleri toplanarak duruşmanın gi-yabınızda olarak neticeleneceği ilâ-nen tebliğ olunur.

938/83

1356 Hicri Zilhicce	1353 Rumî I. Kânun
2	21
Yıl 1938, Ay 2, Gün 34, Kasım 88	
3 Şubat: Perşembe	

Vakıtlar	Vasatî sa. d.	Ezanî sa. d.
Güneş	7 08	1 41
Öğle	12 28	7 01
İkindi	15 10	9 43
Akşam	17 28	12 00
Yatsı	19 02	1 33
İmsak	5 29	12 04

Polis romanı No. 49

ONU KİM ÖLDÜRDÜ?

Yazan: **Moris Löblan**

Nakleden: **fa.**

belki ilk defa olarak belki titiriyor du. Bir tehlikeden korkuyordu. Zi-ra, Klara'yı kurtarmak için şimdi kendisini muhafaza etmek mecbu-riyende idi. Fakat işte kapının tokmağı çevrildi ve kapı mecalsiz bir el tarafından itilerek açıldı.

Klara.....

İki güllüğün mânâsı

Raulun, yani Arsen Lupenin haya-tı sayanı hayret, esrarengiz, karışık, bazan komik, bazan da feci hâdiselerle doludur. Raul, bu macera do-lu hayatı esnasında fevkalâde garip vak'alarla akrışlaşmıştır. Fakat biz-at ta itiraf ettiği veçhile hiç bir hâ-dise, hiç bir vak'a onu, Klaranın böyle birdenbire ve ümit edilmedik bir zamanda kapıdan görünüşü ka-dar hayrete düşürmemiştir.

Klaranın, soluk bir bakışı, harap

olmuş bir yüz, parçalanmış bir elbi-seyle birdenbire ortaya çıkiverişi. inanılmaz ve anlaşılmasız bir hâdisey-di Raul onun hayatıta olabileceğini kabul ediyordu Fakat, serbest ola-bileceğini bir türlü tasavvur edemi-yordu. Polis, ve bilhassa Jorjöre gibi bir adam, eline geçirdiği bu kadar kıymetli bir avı öyle kolay kolay bırakamazdı. Klara polis müdürüye-tinden kaçmış mıydı? Şimdiye ka-dar bir kadının böyle bir hareket yaptığı vaki değildi.

Raul ile Klara, bir tek kelime söy-lemeden duruyorlar, birbirlerine bakıyorlardı. Raul bütün dikkatini bir türlü izah edemediği bu karışık hâdisenin binbir döneceği yolun-dan geçirerek hakikati anlamak için teksifed iyor. Klara ise, mahcup, za-vallı bir hal takınarak sanki: — Beni tekrar kabul eder misin?

diyordu, adam öldürmüş bir kadını kabul eder misin? Kollarına mı a-tılayım, yoksa geriye mi döneyim? Klara, nihayet dayanamıyarak mırıldandı:

— Ölmeğe cesaret edemedim, isti-yordum amma, korktum. Bir kaç de-falar suya baktım, lâkin bir türlü kendimi atamadım.

Raul onu bütün dikkatle seyrediy-or, bununla beraber mütemadiyen düşünüyör, düşünüyör ve arıyordu. Mesle, Raulun nazarında şu suretle yazedilmiş oluyordu: Klara gözle-rinin önünde duruyordu. Fakat aynı zamanda Klara polis müdürüyetinde mevkuttu. Birbirini cerheden bu iki hakikatten başka bir üçüncü haki-kat olamazdı. Halbuki Raul bu me-selenin, bu basit dairenin içinde mahpus kalmıştı.

Arsen Lupen gibi bir adam, uzun müddet, ne kadar akla gelmiyecek kadar sade olursa olsun, bir mesele-nin karşısında bu kadar mütereddid kalamaz. Klara o güne kadar kendi-sinden çekinmişti. Artık bu işi kt'i surette bitirmek lâzımdı.

Disarıda şafak sökmüş, odanın i-çindeki elektrik ziyasına günün ka-rışan ışığı Klaranın yüzüne çarpıyo-rdu. Klara, tekrar etti:

— Ölmeğe bir türlü cesaret ede-medim.. Halbuki ölmeliydim, değil mi?.. O zaman beni affederdin. Ne yapayım elimde değildi!

Raul el'an tek bir kelime söylemi-yor, bu zavallı vücudü seyrediyordu. Lâkin bu sefer daha vuzuhla. daha bir büyük dikkatle ve birdenbire hiç bir sebep olmaksızın Raul bir kakh-haattı. Bu kakhkaha kesik, zaptedilmiş bir kakhkaha değildi. Vaziyetin feati i-le hiç te münasebet olmayan bu kakhka ha uzun, insanı iki büklüm eden ve bitmiyecekmiş gibi devam eden bir güllüştü. Raul aynı zamanda hafif bir dansetmeğe de başlamıştı. Halile şunları söyler gibiydi:

— Güllüyorum, çünkü böyle bir va-ziyet içinde bundan başka yapacak bir şey yok.

Klara bu nagihani kakhkaha karış-tırma o kadar şaşırmış ve o kadar de-rin bir yeise düşmüştü ki, Raul, o-nu da kucakladı ve kollarından kal-

dırdı, vücudünü büyük bir ihtirasla göğsüne yapııştırarak bir çılgın gibi dönmeye başladı. Sonra sedirin üze-rine uzanarak:

— Şimdi, dedi, istediğin kadar ağ-la yavrum, ağla da boşan!.. Sonra kendini öldürmeğe hiç bir sebep ol-madığını sen de anlıyacak ve göre-ceksin!

Klara bir hamlede sıçradı, Raul o-muzlarından tutarak:

— Demek beni, dedi, affediyorsun. öyle mi?

— Affedecek bir şey yok ki kızmı!

— Nasıl yok, gözlerimin önünde a-dam öldürdüm.

— Öldürmedin!..

— Ne diyorsun? Nasıl?..

— Ortada ölü olmazsa nasıl adam öldürmüş olabilirsiniz?..

— Fakat ölü var.

— Yok!

— Raul.. Raul.. Ne diyorsun? O Valteksi vurmadım mı?

— Vurdun, fakat bu çeşit herifle-rin canları pektir. Hiç gazeteleri o-kumadın mı?..

— Hayır korkuyorum, ismini oku-maktan korkuyorum.

— Bununla beraber ismin koca-man harflerle yazılı. Fakat Valteks ölmedi.

— ?!..

— Hattâ, bu akşam, bunu muhterem dostum Jorjöre'den öğrendim.

Klara, Raul'un omuzlarını bırakarak sedirin üstüne yıkıldı ve ancak o zaman göz yaşlarını boşalttı. Orada, sedirin üstünde bir çocuk gibi içini çekerek hıçkırıyor, inliyor, fa-kat iniltileri güttükçe hafifliyordu.

Raul, onu istediği kadar ağlasın, diye bıraktı, şimdi, birdenbire ken-disine güldüğü gibi aydınlık olmuş o-lan hakikati görüyor, bu hakikati ör-ten karışık vak'aları hatırlıyor, ço-rap ıplığı gibi söküyor. Raul bir kere daha bütün meseleyi gözden geçirdi. İlk defa, odasında oturuken yanlışlıkla kapısını çalmış olan mah-cup ve çekingen kıızı hatırladı. Ne güzel ve ne sade bir kızdı? Yarı açık ağzı ile ne cana yakın şeydi. Hem de ne taze ne masum bir duruşu vardı!

(Devamı var)

No. 31

Yazan : Rahmi Yağız

- Terceme ve ıktibas mahfuzdur -

Vesikalari veren :

Donanma Başkâtibi İhsan
Ve.. Hamidiyenin seyr-i defteri

Kızıldenizde kömür tedariki meselesi Akdenizdekinden çok daha zordu!

Kaç defalar ne müşkül şartlar içerisinde bu ihtiyaç önlenmiş ; kömür meselesi Hamidiye için bir hayat meselesi olmuştu...

Kızıl denizdeki bu ikinci seyahat hem efrat üzerinde hem de sahil halkı üzerinde çok iyi tesirler yapmıştı. Bir defa daha gelmiş oldukları için Kızıldenizi hiç yadırgamayan mürettebat büyük neşelerini baltayan Ciddedeki filika mesalesinin, matemini biraz olsun azaltan büyük tezahürata şahit oluyorlar, her tarafta alkışlar, dualarla karşılaşıyorlar. Bu uzak vatan parçalarının dili ve ırkı ayrı Osmanlı imparatorluğu tebasının büyük takdirlerine mazhar oluyorlardı...

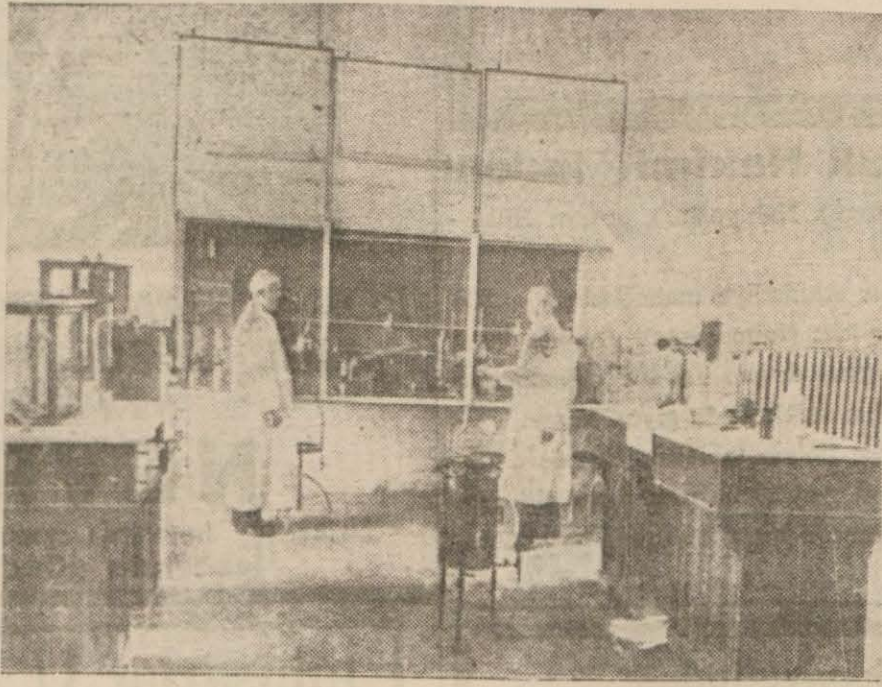
Süvari biraz olsun müstehrik buluyordu... Akındaki faaliyetini en fazla köstekleyen, durduran, Hamidiyeyi çok daha büyük ve çok daha cür'etkâr hamlelerden ahkoyan kömür meselesi şimdilik halledilmişti... Bir geminin, bir harp gemisinin can evi kömürlüklüdür. Bilhassa donanmasından uzak, filosundan ayrı bulunan ve... o tarihe kadar hiç bir harp gemisinin başarmaya değil başarılmasına bile niyet edemediği böyle bir akına muvaffakiyetle devam eden Hamidiye için en büyük kaygı kömür meselesiydi... (1) Korsan krüzvazör, hareket kabiliyetini yalnız ocaklarına, kazanlarına değil, bunların bağlı bulundukları kömürlüklerine, yedek kömür depolarına borçluydu. Ve, daha akının başındanberi, hemen her muvaffakiyetin arkasından bu kaygunun derin ıstırapı baş gösteriyor, ve, kömür meselesi ikide birde Hamidiye için bir hayat meselesi oluyordu.

Kaç defalar ne müşkül şartlar içinde, ve ne büyük külfetler karşısında kalınarak bu ihtiyaç önlenmişti!... Gene bu mecburiyetle değil midiy ki rotadan uzaklaşıyor, tam zamanında yapılacak bir baskın (birinci Adriyatik baskınında Hamidiye bu mecburiyetle baskından vazgeçmiş, Draç ve Şingir limanlarını ancak kömürlüklerini doldurduktan sonra ikinci Adriyatik akının da yapabilmisti.) Bir zaman için geri bırakılmış, ve bu hal fırsat kaçırılmalarına da sebep olmuştu... Kızıldenizde kömür tedarik meselesi Akdenizdekinden çok daha zordu... Gerçi ticaret gemilerine kömür depoluğu eden bazı büyük limanlar mevcuttu. Fakat, bu limanlardaki kömürleri her defasında son kırın tısına kadar almak mecburiyetinde bulunan Hamidiye para mukabilinde iken bile ticaret gemilerini düşünen kömür tacirleri tarafından iyi karşılanmıyordu... ve... süvarinin mis-terih oluşu şimdilik kömürlüklerine depo ettiği kömürün bir parça olsun ihtiyacına karşı koyacak miktarda olmasaydı...

Gemi, Şapdenizinin sularında, sahil halkının alkışları, (Avnek Allah), (Allahü yensur) sadaları arasında tıpkı muzaffer alayının önünde ilerliyen, şöhratlı bir kumandan gürur ve salınıyla yol alırken aylardanberi memleketinden, donanmasından, filosundan uzakta, binbir maceranın, binbir tehlikenin, topa tutma, gemi batırma, ve nihayet takip edilme safhalarını muvaffakiyetle başaran krüzvazör süvarisi Rauf kaptan, kaptan köprüsünde elini çenesine dayamış dalgın gözlerini suyun pırıltil sat-lında gezdirerek düşünceye dalmıştı...

Mürettebat üst güvertede bu sıcak iklimin İstanbul yazını andıran ilkbahar havasına karşı beyaz elbiselerini giymiş, tertemiz bembeyaz, yepyeni kıyafetlerle güzel bir bah-

(1) Hamidiyenin daha akına başladığı zamandanberi kömür yüzünden çektiklerini okuyucularımızın hatırladığıdır.

Hamidiyenin verdiği yaralıları hastanede tedavi altına alınmışlardı

çeye üşümüş beyaz kelek kümelerine benziyorlardı... Değerli Türk aslanlarının şanlı maceralarını, Akdenizdeki muvaffakiyetli baskınlarını önceden haber alan halkın kıyılarındaki gençlikleri dürbünle seyrediliyor; hafif kederli kalplerine rağmen bu yavuz Türk gemicilerinin gönüllü ferahlık veriyor; haklı gururlarını okşuyordu.

Hamidiye efradı biraz kederli idi... Bu keder Ciddedeki filikanın alabora oluşunun; aylarca düşman arasında dolaşarak binbir tehlike atlattıktan sonra Kızıldenizin tuzlu derinliklerinde 4 can şehit arkadaşlarının aralarından böylece ayrılmasından doğuyordu... (Devamı var)

BİR İSPANYOL HİKÂYESİ

MADRID KİMDE KALIRSA BEN ONUNUM!

(4 üncü sayıdan devam)

İlkler yapabilirim senin için... Yalnız söz ver bana, beni temin et Marya, ki Mola ile evlenmeyeceksin. Benim olacağım.

Söz veriyorsun değil mi! Yalnız ben de cepheye gidiyorum. Kızlarla döğüşeceğim.

Genç kız, gene delikanlının kolu nun genleriyle oynuyordu. Başını kıldattı;

— Yalnız seninim Penço, dedi. Yalnız senin...

Biraz ilerisindeki ağacın arkasından bir gölge kılmıdandı ve bir biçim parladı.

İkisi birden haykırdılar;

— Mola!..

Mola bir taş gibi duruyordu. Haykırdı;

— Kadını bırak karşıma çık, Penço... Seni bir boğa gibi evire çevire gebertmek istiyorum.

Penço da elini beline attı;

— Görürüz delikanlı..

Marya ortaya atıldı. Bir çılgın ıradesizliği vardı üzerinde;

— Yapmayın yapmayın Allah aşkına.. Evvelâ beni öldürün, sonra vurun!

1975

Saçları bembeyaz, yüzü buruşuk, beli çökük, bir kemik yığını halinde kulübenin kapısına oturmuş ihtiyar, çok ihtiyar bir kadın etrafında halıkanmış bir çocuk grubuna masal anlatıyordu. Bir aralık gözleri daldı. Kulaklarını top ve makineli tüfek seslerine verdi.

— Marya nine maaslı bitirmiyecem misin?..

Çocuklar soruyorlardı. Silkindi, kendini topladı;

— Çocuklar dedi, ben bu top tüfek seslerini otuz yedi senedir dinliyorum. İlk duymaya başladığım zaman yirmi üç yaşlarındaydım.

— Biz de alıştık Marya nine... Her gün bize ateş yağdıran tayyarelerden artık korkmuyoruz. Amma, ma-

sal yarım kaldı; bitirmeyecek misiniz?..

Marya nine gözlerini uzak ufuklarda dolaştırdı. Birdenbire acı çizgiler beliren yüzünü, gözlerinden taşan damlacıkları mendille saklamaya çalıştı;

— Nerede kaldıktı, çocuklar; evet genç kız, iki delikanlıyı birden seviyordu. Bunlardan biri âsiler tarafından, diğeri de hükümetçi idi.

Sarı bukleli bir kız çocuğu sor-du;

— Kız en çok hangisini seviyor du?..

Dudaklarını büktü ihtiyar kadın;

— O da pek bilmiyordu yavrum. İkisini de idare etmeye uğraşıyordum. Harbin ikinci senesinde bir akşam Frankocu delikanlı ile başbaşaayken, hükümet taraftarı genç onları gördü. İkisi de bıcağı bıcağı geldiler. Kız ortaya atıldı. Mani olmağa çalıştı. Bunun üzerine iki âşik sordular;

— İkimizden birini tercih et! Biz hakkımıza razı olacağız. Böyle hangimizin olacağını?..

Kız düşündü, taşındı, ikisinden birini bir türlü tercih edemiyordu; nihayet;

— Harp kimin lehine biterse ben onun olacağım. dedi. Madrid hangi tarafta kalırsa onunla evleneceğim.

Gençler razı oldular ertesi gün kızın bulunduğu şehir müthiş bir bombardımana maruz kaldı. Şehri boşalttılar. Kız kendi kullandığı bir araba ile bu cehennemden firar ederken Penço atile ölümsüz kesti;

— Sözünde dönünce değil mi?.. Marya diye sordu. Madrid kimde kalırsa onun olacağını..

İhtiyar kadın susmuştu. Çocuklar sordular

— Peki sonra ne oldu Marya nine?..

— Daha belli değil ki çocuklarım, harp hâlâ devam ediyor.

— Kız delikanlıları bekliyor mu? Marya nine acı ağı gülümsedi;

— Bekliyor ya!..

— İhtiyarlamıştır artık değil mi? Başını çevirdi. Islanan gözlerini

Avusturyanın İstilâsı meselesi

(4 üncü sayıdan devam)

buna aykırı olan her türlü tahrikâtla mücadele etmektedir. Fakat bütün bunlar Avusturyanın bir gün Almanya tarafına geçivermesine şimdiye kadar mâni oldu ise de bundan sonrası için sağlam bir teminat sayılabilir mi? Hitler Almanyasının Avusturyaya karşı olan emeli malumdur. Berlin - Roma mihverinin faaliyetinde ise orta Avrupada Almanyanın serbest kalmasını İtalya kabul etmiştir. Artık Habeşistan harbine girmen evvel İtalya orta Avrupa işlerinde sesini kuvvetle çıkarırken Avusturyanın istiklâlini korumak, Almanya ile kendi arasındaki bu devleti müstakil bulundurmamak Romanın hesabına uygundur. Bugün gene bu zaruret vardır. Lâkin Roma - Berlin mihveri namına İtalya artık bunda ısrar edecek değildir.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

Akşam neşriyatı:

Saat 18,30 Çocuk tiyatrosu (Elveda Tilttil ve Mitil), 19,00 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 19,30 Spor müsahabeleri: Eşref Şefik. 19,55 Borsa haberleri. 20,00 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Hava raporu, 20,33 Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 20,45 Fasıl Saz heyeti: Okuyanlar, İbrahim, Ali Küçük Safiye, Kanun Muammer, Klarinet Hamdi, Tanbur selâhattin, Ut Cevdet Kozan, Keman Cevdet (Saat ayarı) 21,15 Bay Muzaffer ve arkadaşları, 21,50 Bedriye Tüzün: Şan Stüdyo orkestrası refakatile. 22,20 Orkestras

1 — Lehar: Eva: Potpourri.
2 — Moussorgsky: Danse persane.

3 — Micheli: Serenade.
4 — Rahmaninoff. Nocturne.

22,30 Ajans haberleri, 23,00 Plâkla soloları Opera ve aperet parçaları, 23,20 Son haberler ve ertesi günün programı, 23,30 Son.

YARINKİ PROGRAM

Öğle neşriyatı:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla Türk musikisi, 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı, 14,00 son.

TIYATROLAR

**Ertuğrul
Sadı Tek
TIYATROSU**

Pazartesi: (Kadıköy - Süreyya) Salı.

(Bakırköy) Çarşamba: (Üsküdar) sinemalarında:

ÇİFTE KERAMET
Çeviren: Reşat Nuri.

F4Jk Salihöy

**Şehzadebaşı
TURAN
TIYATROSU**

Bu gece saat
20,30 da

San'atkar Naşit ve Arkadaşları
Hakkı Ruşen birlikte

Okuyucu küçük Semiha ve Mişel
variyetesi

İFTİRA KORBANLARI: Komedi
3 perde

**TEPEBAŞINDA ŞEHİR
TIYATROSU**

Dram ve Piyes kısmı
Bugece saat 20-30 da

Sürtük
5 perde

Yazan: Mahmut Yesari
Pazar günü gündüz saat 15,30 da

**Eski Fransız tiyatrosunda
ŞEHİR TIYATROSU
KOMEDİ KİSMİ**

Bu gece saat 20-30 da

Sözün Kısası
Komedi 4 perde

Yazan: Von Schonthan
Terceme eden: S. Moray
Pazar günü gündüz saat 15,30 da

çocuklardan saklamak istiyordu;

— İhtiyarladı, tam altmış yaşında şimdiki. Hâlâ bekliyor.

NÜSRET SAFA COŞKUN

NEOKALMİNA

**Nevralji, Artritizm, Romatizma,
Grip, Baş ve Diş Ağrıları**

SATIŞ ILÂNI

İstanbul Dördüncü İcra

Memurluğundan :

Cafer tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 24074 ikraz numarasile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına yeminli üç ehli vakuf tarafından 1403 lira kıymet takdir edilmiş olan Bakırköyünde Yenimahalle-aralık sokakda 10 numaralı şarkan ve şimalen Baron vereseleri arsası, garben tarik ve cenuben Kireççi Kegork veresesi hanesi ile mahdut bir bab hanenin evsaf ve mesahası aşağıda yazıldığı:

Zemin kat : Üçü mozaik altı basamakla girilen zemini karosiman döşeli bir antre üzerinde solda bir oda (bu odanın altı bodrumdur). Antreden canlı bir kapı ile geçilen bir sofa üzerinde birinci kata çıkan bir merdiven, arka zemini kırmızı çini döşeli ve maltuz ocaklı, sabit dolablı bir mutbak ile mutbağın içinde zemini karosiman döşeli bir gusulhane, tulumbalı bir kuyu ve bahçeye bir kapı ve arkada küçük bahçe (mutbağın altı sarnıçdır).

Birinci kat : Bir sofa üzerinde karşılıklı iki oda, alaturka bir helâ sabit bir dolap.

İkinci kat : Bir sofa üzerine karşılıklı iki oda, alaturka bir helâ, iki sabit dolabdan ibarettir.

Umumi evsaf : Bina ahşaptır. Yan cebhesi tamamen saç kaplıdır. Bodrum ve zemin kat pencereleri demir parmaklıklardır. Arkada birinci katdan başlayan bir çıkma olub ikinci katın üstü balkondur. Elektrik tesisatı mevcuttur.

Mesahası : Umum mesahası 74,5 metre mürabbai olup bunun 59,5 metre mürabbai bina, geri kalan bahçedir.....

Yukarıda hudud, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konmuş olup 7/3/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Yenipostahane binasındaki dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde gayrimenkul en çok arttırma üzerine ihale edilecek, aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle temdid edilerek 22/3/938 tarihine rastlayan Salı günü saat 14 den 16 ya kadar yine dairemizde ikinci açık arttırma yapılacak ve bu ikinci arttırmada da arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulmazsa borç, 2280 numaralı kanun hükümlerine göre beş müsavi takstide ödenmek üzere tecil edilecektir.

Satış peşindir. Taliblerin arttırmaya girmezden evvel muhammen kıymetin % 7,5 u nisbetinde pey akçesi vermeleri veya milli bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri lâzımdır.

Birlikmiş vergilerle belediyeye ait tenviriye, tanzifiye ve dellâliye resimleri ve Vakıf icaresi satış bedelinden tenzil edilir. 20 senelik taviz bedeli müşteriyeye aittir.

2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 nci maddesinin 4 üncü fıkrasına, bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını, bu ilânın neşri tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbetlerle bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve daha fazla malûm almak isteyenlerin 7/2/938 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesile 936/2488 numaralı dosyasına müracaatları ilân olunur. (662).

İstanbul Bölge San'at Okulu Eksiltme Ve İhale Komisyonundan :

Nev'i	mikdarı	Mu. B.	eksiltmenin T. G. S.	ilk teminatı şekli
		L. K.	L. K.	
Kısa palto	100	12 25	17-2.938	Perşembe 14 91 88 açık

İstanbul Bölge San'at Okulu talebesi için kısa palto eksiltmeye konulmuştur. Bu hususta gerekli durum yukarıda yazılmıştır. Eksiltme Çağaloğlunda yüksek mektepler muhasebeciliği binasında yapılacaktır. Eksiltmeye girecekler Ticaret Odasından 937 veskasını taşumaları ve 2490 numaralı kanunun emrettiği evsaf ve şartı haiz olmaları lâzımdır. İstekliler belli gün ve saatte sözü geçen muhasebeciliğe ve şartnameyi görmek için de okula başvurmaları ilân olunur. (638).

İstanbul Defterdarlığından :

Cins ve mevkii	Senelik muhammen kirası	Kıra müddeti
	Lira	

Galatada eski Sultan Beyazıt yeni Hacı Mimi mahallesinin eski Zarifi yeni Kale sokağında eski 2,4 yeni 24 numaralı ev.	120	2 yıl
Cerrahpaşada Hopyar mahallesinin Bazzacı Odaları sokağında eski 19 yeni 5 numaralı ev.	48	2 yıl

Yukarıda mevkileri gösterilen evlerin hizalarındaki kira ve müddetler üzerinde ayrı ayrı açık arttırma usulile kiraya verilme işi on gün uzatılmıştır. İsteklilerin ve tediye şeraitini öğrenmek isteyenlerin 10/2/938 perşembe günü saat on dördte % 7,5 pey akçeleri Milli Emlâk Müdürlüğünde toplanan Komisyona gelmeleri. (653).

İstanbul Asliye Mahkemesi 6 ncı Hukuk Dairesinden:

Nafia Kutluay tarafından Fatihde Sinan ağa mahallesinde İmaretat sokağı 38 numarada iken ikametgâhi belli olmayan kocası Ahmet Refik aleyhine açılan boşanma davasının muallak bulunduğu 29/1/938 tarihinde müddeialehy muhakemeye gelmediğinden hakkında giyap kararı

937/2813

Hastalık,ölüm ve pislik getiren fareleri

FAR**HASAN
FARE ZEHİRİ****ile öldürünüz**

Macun ve buğday şeklinde olup büyük ve küçük her nevi fareleri, sıçanları derhal öldürür. Tesiri kat'idir. Fareler kokmaz. Buğday nevelerini serpmelidir. Macun olanlarını yağlı bir ekmeğe ve herhangi bir gıdaya sürerek farelerin bulunduğu yerlere koymalıdır. Kutusu 10 büyük 25 ikisi bir arada 30 kuruştur.

SATIŞ İLÂNİ**İstanbul Dördüncü İcra****Memurluğundan :**

Zehra tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 23669 ikraz numarasile zorç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına yemini üç ehli vakuf tarafından 900 lira kıymet tahdit edilmiş olan Çarşı-yıkebirde Kalpakçılarda, Kalpakçılar caddesinde yeni ve eski 150 numaralı sağ tarafı 4, sol tarafı 6, arkası 8 parsel numaralı mahaller ve önu kalpakçılar caddesiyle çevrili tavanı tonoz kemerli, zemini tahta döşeli, cebhesi kepenkli ve içinde elektrik tesisatı bulunan müfrez bir kâgır dükkânın tamamı açık arttırmaya konmuş olup 7/3/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Yeripostahane binasındaki dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ni bulduğu takdirde gayrimenkul en çok arttırmanın üzerine ihale edilecek, aksi takdirde en son arttırmanın tasahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdid edilerek 22/3/938 tarihine rastlayan Salı günü saat 14 den 16 ya kadar yine dairemizde ikinci açık arttırması yapılacak ve bu ikinci arttırmada da arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ni bulmazsa borç 2280 numaralı kanun hükümlerine göre beş müsavi taksitde ödenmek üzere tecil edilecektir.

Satış peşindir. Taliblerin arttırmaya girmekten evvel muhammen kıymetin % 7,5 u nisbetinde pey akçası vermeleri veya milli bir banka nın teminat mektubunu ibraz etmeleri lâzımdır.

Birlikmiş vergilerle belediyeye ait tenziyice, tanzifiye ve telâliye resimlerin ve vakıf icaresi satış bedelinden tenzil edilir. 20 senelik taviz bedeli müşteriye aittir.

2004 numaralı icra ve iflâs kanunun 126 inci maddesinin 4 üncü fıkrasına, bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını, bu ilânın neşri tarihinde itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerle bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından haric kalacakları ve fazla malûmat almak isteyenlerin 7/2/938 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesile 936/3510 numaralı dosyasına müracaatları ilân olunur. (660).

İstanbul Belediyesi İlânları

1/Şubat/938 tarihinden itibaren otobüs ve taksi otomobilleri camlarının Tribleks camlarla değiştirilmesi hakkındaki kararın aşağıda gösterildiği üzere tatbikına Daimî Encümen 22/1/938 tarihinde karar vermiştir. İlân olunur.

1 — Her hattâ işlemekte olan otobüslerin üçte biri bu teliğin ilânından itibaren ikinci günün sonunda derhal hizmetten çıkarılarak nihayet on gün zarfında camlarını değiştirdikten sonra hizmete dönecekler ve bunların hizmete dönmelerini müteakip diğer üçte bir hizmetten çıkarılarak aynı minval üzere, tamamının camları değiştirilmiş olacaktır. Bu değiştirme ameliyesi Martin on yedinci günü bitmiş olacaktır. Bu tarihten sonra adı camlı otobüsler işleyemez.

2 — Tribleks camı almayan eski otomobillerin senelik muayeneleri on beş Şubat başı başlayacak ve bunlardan işlemeğe salih olanlar muayene edildikleri günlerden itibaren bir ay zarfında camlarını değiştireceklerdir. Değiştirmeyenlerin işlemesine müsaade edilmeyecektir. Muayene neticesinde işlemeğe elverişli olmayanlar senelik muayenelerdeki usul veçhile hizmetten çıkarılacaklardır.

3 — Daimî Encümenin 22/1/938 tarihli kararı üzerine keyfiyet ilân olunur. «B» «633».

Vesatî nakliye resminden borcundan dolayı haciz altına alınan Gram markalı ve 2199 numaralı taksi otomobili Fahide Mahmudun garajında 4/2/938 cuma günü saat 14 de açık arttırma ile satılacağı ilân olunur. (B). (657).

SÜMER BANK BURSA MERİNOS FABRİKASI

Gerek dokuma ve gerek her türlü trikotaj yün ipliklerini imale ve sipariş kabulüne başlamıştır.

Merinos Fabrikası yün iplikleri yabancı memleketler ipliklerine olan ihtiyacı tamamen ortadan kaldıracaktır.

İplik nümunelerini Bursada Merinos Fabrikası Direktörlüğünde görebilirsiniz ve oradan istiyebilirsiniz.

Adapazarı Asliya Hukuk Hakimliğinden:

Müddealehy : Adapazarının Karapürçek Nahiyesinde oturan Hüseyin oğlu Mustafa.

Karar davacı : Adapazarının Çukur Ahmediye mahallesinde 220 numaralı evde oturan manifaturacı İlyas kızı Naima vekili Avukat İzzet Güven tarafından aleyhinizde açtığı boşanma davası üzerine ilân edilen daveti kanuniyeye icabet etmediğinden hakkınızda giyap kararı ve -rilmiş ve davacı vekili de giyap kararının ilânı tebliğini istemiş olmasından muhakeme 21/2/938 pazartesi günü saat 10 na bırakılmış olduğundan muayyen olan gün ve saatte muhakemede hazır bulunmanız lüzumu ilân tebliğ olunur. «644».

İstanbul Marangozlar Cemiyetinden:

1937 yılı hesaplarımızın tetkiki ve 1938 çalışma esaslarının idare heyeti tarafından izahı için umumî heyetimizin 7/2/938 pazartesi günü saat 10 da Eminönü Halkevi salonunda toplanacağını bildirir, cemiyetimiz azalarının her halde içtimaa iştiraklerini rica ederiz.

İstanbul Deniz Ticareti Müdürlüğünden

Fenerbahçe yarımadasının şimal cihetindeki küçük limanın temizlenmesi ve bu limanın tekrar dolmaması için batı cihetinde eskiden mevcut sedde ile şark cihetinde yeniden bir dirseğin inşasının 4/1/938 tarihinde yapılan kapalı zarf usulile eksiltmesine talip zuhur etmediğinden keyfiyet bir ay zarfında ve aynı şerait dairesinde pazarlıkla ihale edilecektir. İhale 4/2/938 Cuma günü saat 15,30 dur, Taliplerin % 7,5 teminatı muvakkate olan 746 lira 25 kuruşu havi makbuz veya banka mektubile mezkûr gün ve saatte Galatada Deniz Ticareti Müdürlüğünde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur. «324».

İstanbul Gümrükler Başmüdürlüğünden

630 sayılı arttırma kâğıdında kanunî safi sikleti 3247 kilo ağırlığında 14126 lira 27 kuruş değerinde C. P. F. marka muhtelif numaralı şal taklidi pamuk kuşak ve masa örtüleri 4/2/938 günü saat on üç buçukta Sirkeci Reşadiye cad. Gümrük satış salonunda 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde pazarlıkla dahile satılacaktır isteklilerden % 7 buçuk pey akçesi makbuzile Ticaret Odası vesikası aranır pey akçelerinin saat on ikiye kadar vezneye yatırılması mecburidir. (641).

REKTA**P A T I**

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihablarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder.

SAÇ BAKIMI

Güzelliğin en birinci şartıdır.

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerrep bir ilaçtır.

Zayı: 1933 - 34 de Kabataş Lisesinden aldığım tasdiknameyi kaybettim yenisini alacağımдан hükmü yoktur.

Galip oğlu Ali

Doktor-Operatör**Orhan Mahir Toros**

Kulak, Boğaz, Burun hastalıkları mütehassısı

Taksim, Abdülhakhamit Caddesi

Geyik Apartmanı No: 1

Her gün 15-19 kadar

İstanbul Asliye Mahkemesi 1 inci Hukuk Dairesinden:

Ölü Mihal terekesi kayyumu avukat Mazhar tarafından beş kitasene müsteniden 2120 lira alacağın dan dolayı Rumeli Hisarında doktor Şerefettinin hanesinde mukim Salih Şerifeye mukaddema davetiyesinin ilânı tebliğ edildiği halde gelmediğinden 21/2/938 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat 14 te yemin için mahkemeye gelmesi aksitakdirde davaya sabit nazarile bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (4536).

Beyhude ıstırab çekmeyin

NEVROZİN**KULLANIN**

ROMATİZMA SANCILARI, SOĞUK ALGINLIĞI, NEZLE, KIRIKLIK ve GRİP İÇİN RAKİPSİZ DEVA

NEVROZİN dir

Bu karışık havalarda yanınızdan NEVROZİN eksik etmeyiniz. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — Şartname ve projesi mücibince Kayseride yaptırılacak Başmüdürlük binası inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Keşif bedeli 32801 lira 40 kuruş ve muvakkat teminatı 2460,10 liradır.
- 3 — Eksiltme, 10-11-938 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mubayaaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Şartname ve projeler 1.64 lira bedelle İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesiyle Ankara ve Kayseri Başmüdürlüklerinden alınabilir.
- 5 — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesakini İnhisarlar İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca ehliyet vesikası almaları lâzımdır.
- 6 — Mühürlü teklif mektubunu; kanunî vesakî ile 5 inci maddede yazılı ehliyet vesikasını ve % 7,5 güvenme parasını ihtiva edecek olan kapalı zarflar münakaşa günü en geç saat 10 na kadar yukarıdaki geçen Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmeli olmalıdır. "B", "464".

**Annelere müjde
S. M. A. geldi**

Fazla istek karşısında piyasada mevcudu kalmıyan büyük kutu net - net 450 Gr.

S. M. A.

Amerikadan geldi. Sayın çocuk doktorlarımız ana südünnün eşi olan ve A ve D vitaminlerini muntzevi bulunan S.M.A.yı annelere ehemmiyetle tavsiye etmektedirler.

Her eczanede bulunur

Tafsilât için : Galata P. K. 1097 ye müracaat

Değirmencilik Sebat Türk Anonim Şirketi Hissedarlarına ilân

Ticaret kanununun 361 inci ve nizamnamenizin 47 ve 48 inci maddelerine göre Değirmencilik Sebat Türk Anonim Şirketin Hissedarları umumî heyetini aşağıda yazılı maddeleri müzakere etmek üzere işbu Şubatın 25 inci cuma günü saat 14 te Şirketin Beşiktaşdaki merkezinde adiyen toplantıya davet eyleriz.

Ruzname

- 1 — 1937 senesi bilanço kâr ve zarar hesabının tasdikı ile idare meclisi azasının ibrası,
- 2 — İdare Meclisi Azası intihabı.
- 3 — 938 senesi için murakib tayini ile ücretinin tesbiti,
- 4 — İdare Meclisi azalarına haklı huzur tayini.
- 5 — Şirketi idare edecek aza ve müdürlerin ücretlerinin tayini için idare meclisine mezuniyet verilmesi.
- 6 — Şirkete yapacakları muameleat hakkında ticaret kanununun 323 üncü maddesine göre idare meclisine müsaade verilmesi.

Hissedarlar hisse senetlerini ticaret kanununun 371 inci maddesine göre toplantı gününden en azı bir hafta evvel şirkete tevdi etmeleri lâzımdır.

İdare Meclisi

DANS PROFESÖRÜ

Paris Sen Jimnaz Nasyonal dans cemiyetinden birincilik kazanan dans profesörü Kemal Sami Bayer her gün sabah saat 10 dan akşam dokuza kadar dershanesi talebelerine açıktır.

Adres : Beyoğlu İstiklal caddesi 69 numara Kemal Sami Bayer'e müracaat etsinler.

Sahip ve neşriyatı idare eden**Baş muharriri****ETEM İZZET BENİCE****Basıldığı yer: Ebuhiyya Matbaası**